



Foto: Luboš Vaněk

Po roce na Huslíku. Z mláděte je krásná laň



„Kongresový sál je náš skrytý klenot“

Přinášíme rozhovor s obchodním ředitelem Lázní Poděbrady Ondřejem Odcházelem nejen o plánované rekonstrukci kongresového a kulturního zázemí na kolonádě.

Text: Lukáš Hladký
Foto: archiv Lázní Poděbrady

Nejprve se krátce vraťme do uplynulého roku. Jaký byl pro poděbradské lázně?

Byl to rok jako na houpačce. V prvním čtvrtletí k nám nemohli komerční klienti a výrazně se zastavily i kardiologické a ortopedické operace, tedy výrazně ubylo také rehabilitačních pobytů. Byli jsme rádi, že jsme v tomto období mohli alespoň trochu pomoci nymburské nemocnici s přílivem pacientů. Ale od května jsme již fungovali na 100 % a zájem pacientů i komerčních klientů byl obrovský.

Hlavní letošní událostí bude zřejmě březnové otevření

hotelu Chariclea. Ten už měl být podle původních plánů dva roky v provozu. Předpokládám, že tady svou roli sehrála především epidemická situace...

Bylo tam více faktorů a celá covidová situace vše zkomplikovala. Kdo někdy rekonstruoval starou budovu, jistě ví, že pokazit se může úplně vše. Jsem ale hrdý na celý náš tým, že jsme tento projekt dotáhli do konce a nyní už pouze ladíme detaily.

Nový hotel se mezi lázeňskými objekty stane určitě tím nejluxusnějším. Čím vším bude klienty rozmazlovat?

Hlavní atrakcí je určitě velký bazén s nejmodernějším wellnessem. Ten již jede ve zkušebním provozu a máme na něj od klientů

nadšené reakce. Hned vedle máme nový cvičební sál, který

kromě patientských rehabilitací budeme využívat i na speciální cvičící pobyty. Hotelová restaurace bude zaměřena na kvalitní maso a její hlavní výhodou je krásný výhled do lázeňského parku. Celý objekt Charicley navrhoval držitel ceny Czech Grand Design Petr Háek, takže vše je řešeno do posledního detailu. Do nového objektu se přestěhuje i centrální balneo recepce a obchodní oddělení, takže klienti budou moci vše vyřídit na jednom místě. Klient se také suchou nohou dostane na uhlíkové koupele do Letních lázní, do Kavárny Viola nebo Galerie Ludvíka Kuby.

Zmínili jste bazén a restauraci. Budou je vedle lázeňských hostů moci navštěvovat i místní?

Veškeré naše provozy jsou přístupné veřejnosti. Kdokoliv si může koupit naše procedury ambulantně, objednat si v našich kavárnách a restauracích nebo navštívit jakoukoliv naši kulturní

akci. Jedinou výjimkou je právě Bazén & wellness Chariclea, kde se s přístupem široké veřejnosti nepočítá. Místní však stále mohou využít bazén v Zimních lázních.

Letos plánujete zahájení rekonstrukce kongresového sálu na kolonádě. Kdy by měly úpravy proběhnout a sál opět sloužit veřejnosti?

Kongresový sál je náš skrytý klenot. Věřím, že po jeho rekonstrukci získají Poděbrady nejen skvělý prostor pro plesy a kulturu, ale že i ve spojení s Charicleou to bude opět velmi vyhledávaný kongresový prostor s příjemnou restaurací na atraktivním místě. Plán je co nejvíce opravit stihnout během letošní letní sezóny, ale uvidíme, jestli do celého plánu opět nezasáhne covidová situace.

Počítáte v roce 2022 ještě s nějakou další významnější investicí?

Zatím zde není nic konkrétního.

Obraťte list. Lázně Poděbrady pořádají velké množství kulturních akcí, koncertů, výstav v Galerii Ludvíka Kuby. Co by si čtenáři neměli nechat ujít?

Každý měsíc pořádáme Křesla pro hosta. V únoru s Petrem Nárožným a v březnu s Tomášem Töpferem. V Galerii Ludvíka Kuby poběží od února do dubna výstava výtvarníka Pausera. V únoru chystáme dvakrát tradiční Zabíjačkové hody na Swissu. Každé dva týdny bude ve středu na Kolonádě zdarma zdravotní přednáška některého člena naší Vědecké rady – například 13. dubna s prof. Janem Pirkem.

BONUS
DRUHÉHO ČÍSLA

**Tajemné vrchy
kolem Poděbrad**
Jak se dříve slavil
masopust

Editorial

Milé čtenářky, milí čtenáři, dnešní Noviny pro Poděbrady se tak trochu „vydaly ven“ – za posvátnými kopci v okolí našeho města, jejich tajemstvími a pověstmi. Přesně po roce jsme se vrátili za jelení slečnou do Záchrané stanice Huslík a zjistili, jak se má, i to, kdo je nejčerstvějším přírůstkem do tamní rodiny. Náš autor Boris Cacara si pro změnu udělal vycházku na poděbradská jezera, aby tam v písku našel hotové poklady. Jaké? Nechte se překvapit.

A pokud se budete chtít projít po městě, máme pro Vás jeden pátrací tip: sousoší, co zprvu bylo na domě a teď je v parčíku před tenisovými kurty. Tady je nutno podotknout – a trochu tak vylepšit pověst této sochy – že je sice oslavou práce, ale vznikla už v roce 1937, nikoliv tedy za socialismu. Ostatně, to všechno se dočtete na straně 5, kde je i archivní fotografie z doby, kdy byla ozdobou jednoho z prvních domů na okraji dnešního lázeňského parku.

Historička Jana Hrabětová si pro Vás protentokrát připravila zajímavé vyprávění o rozverném masopustu. Režisér nové komedie s názvem Hlavně důstojně! věří, že se dvanáctého února konečně uskuteční odkládaná premiéra. Držíme poděbradským ochotníkům palce! Fotbalistům už začne jarní sezóna také „za pár“, přinášíme rozhovor s předsedou FK Bohemia nejen o tom. Dozvíte se, co je klenotem místních lázní i to, proč budou turisté slavit sto let své činnosti správně až letos.

Příjemné čtení i procházky s dnešními novinami!

Redakce Novin pro Poděbrady

Na léto chystáme spoustu akcí v Atrii Letní lázně. Máme potvrzeny koncerty Lucie Bílé, Lenky Filipové nebo Tata Bojs. Chystáme ještě populární standupy („na stojáka“, pozn. red.), divadelní představení a další koncerty. Na 24. září chystáme Den Srdce, což je akce na městském pódiu zdarma pro širokou veřejnost. Doporučuji sledovat čtenářům náš web, kde je i možnost si přidat naše akce jako do svého kalendáře.

**Podrobnosti o akcích
na straně 2 a 7**



Lázně Poděbrady, a.s. pořádají

KŘESLO PRO HOSTA



s hercem Petrem Nárožným
úterý 22. 2. 2022
od 19:00 hod.

Kongresový sál Lázeňská kolonáda Poděbrady
 Moderace **PhDr. Jiří Vaniček**

Vstupné **od 79 Kč** (lázeňští hosté),
99 Kč (veřejnost a na místě)

Vstupenky k zakoupení v recepcích   a na místě



Zabíjačkové hody

5. a 26. 2. 2022

od 9:30 do vyprodání

terasa u Kongresového sálu Lázeňská kolonáda



Přijďte si pochutnat na **zabíjačkovém gulášku, jitrnicích, jelítkách, ovaru, tlačence, škvarkové pomazánce, mase** nebo **škvarkách v sádle.**

Vše připravíme i s sebou

Ani o sladké nebude nouze, pochutnáte si na **ráno čerstvě připravovaných buchtách a koláčích.**

Jedinečnou atmosféru doplní harmonikář.



www.lazne-podebrady.cz/gastronomie

Inzerce

T-Shop InfoCentrum

PODĚBRADY - NA KOLONÁDĚ



ODHALTE SKRYTÝ PŘÍBĚH PODĚBRAD V ON-LINE HŘE NA PROCHÁZCE !!!

- ZDARMA KE STAŽENÍ U VCHODU DO INFOCENTRA NA KOLONÁDĚ

- 3KM ZÁBAVNÁ POZNÁVACÍ TRASA, 8 ZASTAVENÍ SE ZÁBAVNÝMI ÚKOLY

- NAHLÉDNĚTE DO ROKU 1458, ODMĚNOU LIMITOVANÁ TURISTICKÁ VIZITKA

- VYTVOŘENO PRO ZVÍDAVÉ DĚTI A HRAVÉ RODIČE, VHODNÉ I PRO KOČÁRKY

- DODÁ MÍSTŮM NOVÝ NÁDECH DOBRODRUŽSTVÍ, PRO ANDROID NEBO IOS

KOPIROVÁNÍ & TISK

A4 - černobíle	2,- Kč
A4 - barevně	8,- Kč
A3 - černobíle	4,- Kč
A3 - barevně	15,- Kč

(vždy na 100g papír hlazený)

... a řada dalších užitečných služeb ;-)

realizuje a financuje: Spolek na podporu tradic a turismu ve středním Polabí z.s. provozovatel IC za podpory místních podnikatelů

722 87 88 50  m.me/ickopodebrady

InfoCentrum Poděbrady : T-Shop

Značková prodejna Ryor Poděbrady

Pomůžeme vám s novoroční výzvou!



Čaj Lymfodren s obsahem bylin, 75 Kč

- Zpevňující mléko pro pleť i tělo, 232 Kč
- Lipored Ultra – emulze k redukci tuku a celulitidy, 256 Kč

Kdy máme otevřeno?
 Po–Pá 8:30–17:30
 So 9:00–13:00

Kde nás najdete?
 Značková prodejna Ryor Poděbrady
 Komenského 40 (kousek od kolonády)

Sleva 15 % na produkty Ryor

Možné uplatnit v prodejně Ryor Poděbrady.

Platí od 3. 2. do 3. 3. 2022

Platí pouze pro maloobchodní zákazníky.

 **Sledujte nás na Ryor Poděbrady**

Z OKOLÍ

Začala výstavba autocentra

Společnost Louda Auto v neděli 23. ledna slavnostně zahájila stavbu nového autocentra a centrálního skladu ojetých automobilů. Areál vzniká mezi Přední a Vrbovou Lhotou naproti dálničnímu sjezdu.

 Text: Lukáš Hladký

Už před 25 lety se uvažovalo, že na tomto místě vznikne autocentrum zabývající se prodejem a servisem nákladních a užitkových vozů. „Vývoj nás však nasměroval k tomu, že nakonec tu vyroste areál s kvalitním zázemím pro prodej osobních ojetých vozů. Bude to nové



srdce firmy,“ řekl majitel firmy Pavel Louda před poklepáním na základní kámen. Autocentrum Louda Auto+ má být největší svého druhu v Evropě. Bude mít zastřešenou prodejní plochu 40 000 m², pod střechu se do tří pater budovy vejde přes 2 000 vozů

a až 3 000 dalších může být venku. V areálu ale nepůjde pouze o nákup a prodej. „Součástí centra ojetých vozů bude i nejmodernější servisní zázemí, které odborně připraví všechny ojeté vozy k prodeji, tato služba je na českém trhu ojedinělá.



Zákazníci budou mít mimo kompletních prodejních, výkupních a finančních služeb k dispozici i kavárnu s příjemným posezením v luxusním prostředí. Nabídneme tak unikátní nákupní komfort dostupný za každého počasí,“ řekl Robert Imling, ředitel

prodeje ojetých vozů Louda Auto+. Areál roste naproti dálničnímu sjezdu, napojen bude přímo na exit 35. Díky tomu nedojde k tak velkému zatížení okolních obcí dopravou navíc oproti současnému stavu. Investice do centra se má pohybovat kolem 300 milionů

korun a hotovo by mělo být do ledna roku 2024. Vzniknout má také alespoň 100 nových pracovních míst, a to jak v přímém prodeji, tak také v servisní části, na mycí lince nebo v administrativě. Společnost Louda Auto je největším tuzemským prodejcem vozů značky Škoda i Hyundai a také velkým dealerem dalších devíti značek aut. Letos oslaví 30 let působení na českém trhu, v současnosti vlastní 28 autosalonů a 18 autorizovaných servisů po celé České republice. Provozuje také čtyři prodejní plochy s ojetými vozy po celé republice, které mají ve své činnosti pokračovat i po dostavbě poděbradského centra. Z toho se má stát nové srdce společnosti, kde se také bude uskutečňovat většina prodejů. Navíc se počítá s tím, že se zde budou prodávat výhradně vozy ne starší než pět let.

KRÁTCE

 Text: Lukáš Hladký

Kontejnery jsou hotové

Od druhé poloviny září pracovala firma AVE Kolín na výstavbě pěti stanovišť, kde lze nově třídit odpad do nádob částečně umístěných pod zemí. Kontejnery se nachází v Přední Lhotě u spolkového domu a u hřiště, kde byla stavba hotová nejdříve. Další nádoby jsou připravené v Kluku a v Polabci u prodejen potravin. Jako poslední bylo dokončeno sběrné místo ve Velkém Zboží v ulici K Babínu. Za stavební práce město zaplatilo 1,64 milionu korun, o 151 tisíc korun více oproti podepsané smlouvě. Další 3 miliony stálo 29 nádob od firmy MEVA-TEC.

Kaufland otevře ještě letos?

Obchodní centrum v ulici U Garáží, kde bude Kaufland, se má začít stavět každým týdnem. Zajímavější je ale plánované datum otevření hypermarketu, které je aktuálně stanoveno na konec tohoto roku. A nebude se stavět pouze v areálu ČSAP, velkou proměnou má projít i celá ulice U Garáží. Zde se počítá s rozšířením vozovky, doplněním chodníků, veřejného osvětlení i s přidáním zeleně. Na rekonstrukci bude společnost spolupracovat s městem, k samotné realizaci tak ještě povede dlouhá cesta, jak

potvrzuje tisková mluvčí Kauflandu Renata Maierl: „O úpravě ulice U Garáží bude s městem uzavřena plánovací smlouva, kde se k úpravám zavazujeme. Po jejím schválení budou úpravy vyprojektovány, povoleny a následně zrealizovány.“

Chodník u kostela opraven

V Palackého ulici u kostela byla dokončena kompletní oprava chodníku. Ten byl rozkopaný od září minulého roku, původně pouze z důvodu umístění kabelového vedení nízkého napětí a ochranné trubky pro optický kabel pod zem. Toto omezení mělo skončit začátkem prosince, městu ale nestačilo uvedení chodníku do původního stavu a přibjednalo práce navíc. Původní asfaltový a na mnoha místech poničený povrch tak nahradila žulová dlažba, dodavatelem byla společnost Správa komunikací s.r.o. Za kvalitnější chodník v délce asi 100 metrů město zaplatilo zhruba 650 tisíc korun.



Foto: L. Hladký

Přednost zprava schválena

Pokud se nestane nic neplánovaného, tak bude v průběhu února na křižovatce ulic Kozinova a Dr. Kryšpína zavedena přednost zprava. Důvodem změny je snaha města zpomalit vozidla, která projíždí po současné hlavní silnici a která budou nově nucena před křižovatkou zpomalit. Díky změně dojde také ke snížení počtu dopravních značek, které se nachází v okolí křižovatky, jejich počet klesne z 12 na 8. Čtveřice jiných značek bude nicméně po dobu tří měsíců upozorňovat řidiče na změnu dopravního režimu.

Stavba chodníku se blíží

Maximálně dva měsíce má trvat výstavba chodníku v ulici U Bažantnice. Ten propojí nebezpečné místo mezi železničním přejezdem v Revoluční ulici a obchodním centrem Billa. 124 metrů dlouhý chodník o šířce 2,1 metru včetně obrubníků postaví Luboš Jelínek, cena díla činí dle smlouvy 1 078 117 Kč. Stavbě uhnou i dva sloupky veřejného osvětlení, které stojí v trase chodníku. Výstavba má být zahájena v polovině února.

Lékárna k pronájmu

Na konci ledna byl zveřejněn záměr pronajmout prostor bývalé lékárny v parku o celkové ploše 160,78 m². Nájemné nesmí být nižší než 30 000 Kč za měsíc a zájemce musí pokračovat v provozování lékárny. Doba

nájmu bude stanovena na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 6 měsíců. Nabídky je možné zasílat do 14. února do 13. hodiny, pokud se nějaký zájemce najde, může začít podnikat od začátku března.

Lavička Václava Havla

Při příležitosti oslav 10. výročí od přejmenování ZŠ Na Valech město vyhlásilo veřejnou sbírku na pořízení Lavičky Václava Havla. Jedná se o pamětní místo vytvořené architektem Bořkem Šípkem, které se skládá ze dvou křesel spojených kulatým stolem, jehož středem prorůstá strom. Na pořízení uměleckého díla je potřeba vybrat 300 tisíc korun, pokud se to nepodaří, schválí městské rada dofinancování chybějící částky. Přispívat můžete na transparentní účet 123-4275680277/0100. Lavička by se měla objevit ještě letos v lázeňském parku.



jinou obdobnou činností doví o protiprávním jednání. Ve městě je momentálně 9 samoobslužných výdejních boxů: 4 Alzaboxy (Tesco, Lidl, Albert, Billa), 2 Z-Boxy (Lidl, Billa), 2 Penguin boxy (ulice Olbrachtova a Boučkova) a 1 PPL Parcel box (Lidl). Certifikované odběrové místo na covid-19 v dolní části náměstí T. G. Masaryka (PCR a antigenní testy ze slin) má otevřeno od pondělí do neděle v čase 8–18 hodin, ale pozor: vždy od 12.30 do 13.15 je polední pauza.



Foto: L. Hladký

Řádková inzerce

Koupím jakoukoliv JAWA, SIMSON, MZ, ČZ či PAV,...

Děkuji za nabídku.

Tel. 723 971 027.



Panenky pro unicef

Ušijte panenku podle daného stříhu – zachraňte dětský život

Adoptovaná panenka = proočkované dítě v rozvojových zemích

Zapojit se mohou děti i dospělí

Všechny vyrobené panenky zašleme do UNICEF.

Zapojte se s námi opět do akce

Balíčky s materiálem pro ušití panenky si můžete vyzvednout u nás v DDM

Kontaktní osoba: Iva Sygková,
sygkova@ddmpodebrady.cz, 724 505 517

DDM Symfonie Národní dětský hudební festival



Akce probíhá do 11. 3. 2022. Podrobnější informace k výrobě panenky a o projektu naleznete na: www.ddmpodebrady.cz/skolaci/akce/panenky-pro-unicef

Únor bílý...

V minulém vydání jsme Vás vyzvali, abyste nám zaslali foto vlastnoručně postavených sněhuláků nebo jiných sněhových výtvořů. No, výzva dobrá, ale kde brát materiál, když sněhu napadlo zatím jen poskrovnu a rázem byl pryč. Musím přiznat, že jsem denně sledovala předpověď, jestli se to náhodou nezmění. Ani náhodou. Tak jsem aspoň zapátrala v archivních datech Českého hydrometeorologického ústavu – který má v Poděbradech meteostanici od



Dočkáme se kouzelné sněhové nadílky?

Foto: Monika Langrová

1. 1. 1961 v objektu úpravný vody v ulici Palackého – a představte si, že v lednu před 12 lety bylo přes 40 centimetrů sněhu! (Možná si to na rozdíl ode mě vybavíte.) To muselo být po městě sněhuláků! Tak třeba se nejkratší měsíc v roce trochu víc „sněhově“ předvede, vždyť každý ví, že: únor bílý – pole sílí. A jestli ne, tak pak možná dojde na tuhle pranostiku: „Jestli únor honí mraky, stává březen sněhuláky.“ Jak tak koukám do dlouhodobé předpovědi, vypadá to spíš na tuto alternativu. Uvidíme...

Monika Langrová

„Nej“ teplotní, srážkové a barometrické údaje v Poděbradech (od roku 1961)

Rekord	Datum	Hodnota
Nejvyšší teplota	01.08.1994	39.2 °C
Nejnižší teplota	10.01.1985	-26.5 °C
Nejvyšší průměrná denní teplota	01.08.1994	31.7 °C
Nejnižší průměrná denní teplota	07.01.1985	-21.8 °C
Nejvyšší srážky	02.06.2013	87.9 mm
Nejvyšší sněhová pokrývka	18.01.2010	42 cm
První sněhová pokrývka	28.10.2012	2 cm
Poslední sněhová pokrývka	11.04.1977	4 cm
Nejvyšší tlak vzduchu	02.12.1989	1023 hPa
Nejnižší tlak vzduchu	26.02.1989	947 hPa

RADY LÉKAŘE

Milí čtenáři Novin pro Poděbrady, v současné hektické době plné epidemiologických, sociálních a politických změn se pokusím pro Vás sepsat **krátký lékařský návod, jak reagovat na novou variantu nemoci covid-19.** Osobně si myslím, že od pondělí 17. ledna 2022 platí rozumný vzorec chování pro všechny bez rozdílu – očkované či neočkované – v případě podezření z nákazy. Jedná se o prevenci onemocnění, jeho eventuelní diagnostiku a doporučení, jak se v případě možné či potvrzené nákazy koronavirem chovat. Většina z níže uvedených doporučení budou zřejmě platit i v průběhu dalších chladných i teplých období roku 2022.

Jak se tedy rozhodovat a co dělat, když se u člověka objeví příznaky infekce horních cest dýchacích? Úvodem je dobré podotknout, že se nejčastěji jedná o infekci virového původu, zcela sporadicky bakteriálního. Obě infekce jsou velmi často provázeny vzestupem tělesné teploty. Zpravidla i laik rozpozná **angínu**, která se objevuje spíše u dětí a dorostenců, zřídka ve vyšším

věku. Obtíže jsou takzvaně **v jedné etáži**, tedy pouze v oblasti mandlí a laryngu (hltanu). Bolí polykání, dostavuje se pocit knedlíku v krku, mnohdy jednostranný, při možných komplikacích tohoto bakteriálního zánětu se hůře otvírají ústa. Typické jsou zvětšené a někdy bolestivé přední krční uzliny. Kašel, rýma, kýchání, bolest hlavy, svalů či kloubů při akutním vzniku nepatří do obrazu tohoto bakteriálního onemocnění. Dobu návštěvy lékaře je vhodné neodkládat více než 5 dní.

Ostatní infekce horních cest dýchacích, nejčastěji podzimní a zimní virózy (včetně chřipky, covidu a jiných virových infekcí), jsou **převážně víceetážové**. Obtíže postihnou nejenom krk s bolestivým polykáním, ale i nosní sliznici s rýmou, kýcháním, dále průdušnici – kašel, častokrát bolí klouby, svaly, manifestuje se „únava celého těla“, obvykle podle intenzity tělesné teploty. Tady je potřeba sledovat zdravotní stav, a pokud nedojde do 3 dní k ústupu obtíží, je na řadě konzultace s lékařem. Covid nám v posledních 2 letech tak trochu převrátil život naruby. Aktuálně to vypadá, že se již „unavil“, vzhledem k postupujícímu očkování lidské populace a slušné

promořenosti už obtížněji hledá svoji potravu – lidskou buňku. Je pravděpodobné, že se nyní v probíhající omikronové vlně s tímto malým nepřítelem opět setkáme, lidé s prodělaným covidem a očkovaní budou třeba jen „pozitivní + bez příznaků“, ti neočkovaní si nemoc prodělají také, avšak s vyšším rizikem případných zdravotních komplikací a následků.

Na závěr uvádím pro zapamatování **aktuální postup při objevení příznaků infekce horních cest dýchacích a možné souvislosti s covidovou infekcí** (mohou však být i atypické klinické příznaky průběhu covidové infekce – náhle vzniklá výrazná únava, slabost, pocení, bolest svalů a kloubů, pálení v nose a krku, silná bolest hlavy, rýma, kýchání, vyrážka na kůži):

- raději zůstanu doma, i doma nosím ochranu dýchacích cest, izoluji se od ostatních členů rodiny, dodržuji zásady samoizolace, udělám si antigenní samotest (cena v lékárně do 100 Kč), v případě positivity je covid velmi pravděpodobný, izoluji se minimálně 5 dní doma. K eventuálnímu potvrzení covidového onemocnění bude v této době vhodné co nejdříve absolvovat PCR test.

V případě negativního antigenního testu zůstanu se samoléčbou doma a dodržím před nástupem do práce 2 bezpříznakové dny. Pokud si nevím rady s charakterem a délkou příznaků, zavolám svému praktickému lékaři o radu a domluvíme se na návštěvě v ordinaci či v domácím prostředí,

- podobně se chovám, když se dozvím od nakaženého, SMS či e-mailem od hygieny, že jsem byl v rizikovém kontaktu (zpravidla bez ochrany dýchacích cest, po dobu delší než 5 minut, ve vzdálenosti menší než 1,5 m). Jsem v tzv. karanténě, která dle aktuálně platných nařízení trvá také 5 kalendářních dní. Pokud onemocním, izoluji se opět na 5 dní,

- datum vzniku nákazy, případně pozitivní antigenní či PCR test je dnem „nula“. Dalších 5 dní dodržuji izolaci či karanténu.

Věřím, že to pozitivní, co nám do budoucna z covidové pandemické doby zůstane, je ohleduplnost a nošení roušky v okamžiku, jakmile se u mě projeví příznaky infekce horních cest dýchacích. 4 R, tedy rouška, ruce, rozestupy a rozum, mi budou připomínat, že „moje rouška chrání Tebe, Tvoje rouška chrání mě!“

MUDr. Roman Kostinek

va s návštěvou Muchovy Slovanské epopeje. Výlet do Lysé nad Labem byl tentokrát spojen nejen s tradiční výstavou, ale především se zajímavou prohlídkou historických objektů města. Podle podzimního plánu práce jsme zajistili členům i kino, přednášky, divadelní představení a několik společenských akcí ve městě.

Bohužel, konec roku 2021 a začátek tohoto roku jsou opět pod nadvládou koronaviru. Přesto se nevzdáváme a věříme, že budeme v krátké době moci bez omezení pracovat a nabídnout našim členům pestrý balíček aktivit, který máme již připravený. Jen pro zajímavost uvádíme například výlety do blízkého Kolína, Kostelce nad Černými lesy nebo Kouřimi. Z vícedenních zájezdů uvažujeme například o Konstantinových Lázních a o Děčíně a jeho okolí. Doufáme, že i vícedenní zájezdy zaujmou. Také rekondiční pobyty mají v našem plánu své stabilní místo. Samozřejmě budou i oblíbené přednášky a četné kulturní akce. Plán máme, čekáme jen na příhodnější dobu.

VZPOMÍNKA

Dne 18. února a 20. dubna uplyne smutné 50. výročí úmrtí našich rodičů, **pana Miroslava Hrušky a paní Lidy Hruškové**. Kdo jste je znali, věnujte jim s námi tichou vzpomínku.

Děkujeme Mirek, Lída, Libor a Zbyněk



INFORMAČNÍ SERVIS

Je víkend a rozbolel vás zub?

Víme, kam na pohotovost

Zubní pohotovost pro Poděbrady, ordinace 8–11 hod.

5.–6. 2. MUDr. Šimková Martina | Nymburk, Raisova 1542, tel. 325 512 994

12.–13. 2. Nataliya Filip, zubní lékařka | Sadská, Palackého nám. 4, tel. 325 594 290

19.–20. 2. MUDr. Vaněk Jiří | Poděbrady, Čsl. armády 861/13, tel. 325 610 669

26.–27. 2. MUDr. Husáková Romana | Poděbrady, Proftova 370, tel. 325 615 155

VELETRH UČŇOVSKÝCH A STUDIJNÍCH OBORŮ – ŘEMESLA 2022

Kulturní dům Čelákovice | 24. 2. 2022 | 9.00–16.00

Akce nabízí žákům osmých a devátých tříd a dalším návštěvníkům seznámení s aktuální nabídkou učebních a maturitních oborů ve školských zařízeních z regionů Nymburk, Mladá Boleslav, Mělník, Kolín, Praha – východ, Praha a Kutná Hora. Vystavující školy přiblíží studium ve škole, pochlubí se svými výrobky, které nabídnou k ochutnání i prodeji. Součástí veletrhu jsou soutěže pro účastníky a samozřejmě pestrý program pro návštěvníky, který bude zajištěn prezentacemi zúčastněných škol. Můžete se také těšit na módní přehlídku studentů Střední školy designu Lysá nad Labem. Akce se přesouvá do Kulturního domu v Čelákoviciích z Výstaviště v Lysé nad Labem, které letos některé výstavy zrušilo.

Podrobné informace na www.khkstrednicechy.cz.

Soutěž o vstupenky do Film Legends Muzeí

Dárkovou poukázku ke vstupu do libovolné pobočky Film Legends Muzeí (Poděbrady, Praha, Kroměříž, Kutná Hora), která platí pro 2 osoby, nakonec dostane všech 21 účastníků soutěže, kteří odpovědli správně, že film E. T. – Mimozemšťan šel do kin v roce 1982. Děkujeme za účast v soutěži a přejeme Vám hezký zážitek!



NOVINY PRO PODĚBRADY

Tiráž

měsíčník • vychází první čtvrtek v měsíci

Vydává: Mgr. Monika Langrová • Korespondenční adresa:

Dvořákova 794, 290 01 Poděbrady • IČO: 09337067

• Registrace: MK ČR E 23991

• Telefon: 723 550 281 • E-mail: redakce@novinypropodebrady.cz

• www.novinypropodebrady.cz

• Redakce a stálí spolupracovníci: Mgr. Monika Langrová (vedoucí redakce), Lukáš Hladký, PhDr. Jana Hrabětová, Milan Čejka, MUDr. Roman Kostinek, Ing. Boris Čáchara

• Grafická úprava: Tomáš Čivrný
• Inzerce: viz výše uvedené kontakty
• Náklad: 1 400 výtisků
• Tisk: Tiskárna BOFTISK, s. r. o.

Příští číslo vyjde ve čtvrtek 3. 3. 2022

TERMÍNY VYDÁNÍ NOVIN PRO PODĚBRADY V ROCE 2022

č. 3 3. 3.

č. 4 7. 4.

č. 5 5. 5.

č. 6 2. 6.

UZÁVĚRKA DODÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ A PODKLADŮ PRO INZERCÍ JE VŽDY K 15. PŘEDCHOZÍHO MĚSÍCE

CENÍK INZERCE | PŘEDCHÁZEJÍCÍ ČÍSLA K PŘEČTENÍ VE FORMÁTU PDF | INFORMACE O MOŽNOSTI PŘEDPLATIT SI 12 ČÍSEL NOVIN PRO PODĚBRADY najdete na www.novinypropodebrady.cz.



ORGANIZACE

Bilancujeme i plánujeme

Začátek nového roku obvykle přináší také bilancování s rokem uplynulým. Všichni dobře víme, že loňský rok nebyl pro nikoho z nás právě jednoduchý. To platilo i pro činnost Základní organizace Svazu postižených civilizačními chorobami Poděbrady. My členové výboru jsme se přesto snažili pro všechny poskytnout co nejvíc aktivit, které by nám zpříjemnily život. Jakmile to situace dovolila, začali jsme opět cestovat, věnovat se kultuře, poučení i zábavě.

Text a foto: Výbor ZO SPCCH Poděbrady

Jako první výlet jsme pojali 9. ročník běhu míru Kladno – Lidice. Tato akce je každoroční připomínkou tragických událostí v Lidicích v roce 1942.



Ještě v červnu se uskutečnily dva výlety. První do Roztok u Prahy a druhý za zajímavostmi v okolí Pražského hradu. V den našeho výletu do Roztok postihlo ničivé tornádo několik míst na jižní Moravě. Umíme si představit, co lidé v této oblasti prožívali, a jako výraz solidarity jsme jim poslali za naší organizací dar 10 000 korun. Posledních teplých letních dnů ve druhé polovině srpna jsme ještě využili k uspořádání zajímavého poznávacího zájezdu na Šumavu s výjezdem do Německa. Podzim sliboval lepší epidemické

podmínky pro naši práci, a tak se už v září rozběhla činnost všech kroužků (ruštiny, paměti, plavání, stolního tenisu, obou tanečních kroužků, cvičení na židlích, výtvarné dílny a pěveckého kroužku). Posluchači začali opět navštěvovat obnovené přednášky z psychologie a procházky s Nordic Walking holemi. Velký zájem byl také o naplánované podzimní výlety a zájezdy. Již v září se vydal výlet na Vyšehrad. Členové plně využili relaxační zájezd do Lázní Libverda a do Olomouce, výlet do Polska i výlet do Moravského Krumlo-

ZAMĚSTNÁNÍ

Aktuálně volné pozice v Louda holdingu

Louda Auto – Choťánky

Vedoucí prodeje vozů Škoda

Prodejce nových vozů Volkswagen

Garanční technik – specialista reklamací

Automechanik

Mobilní technik výkupu

Vedoucí prodeje finančních služeb

Prodejce ojetých vozů

Technik výkupu

Koordinátor oddělení péče o zákazníky

Specialista oceňování vozů

Specialista zákaznické linky

HR recruitment specialist

Interní školitel / trenér obchodních dovedností

Louda Reality – Poděbrady
Realitní makléř

Zahradník

Mistr

Louda Auto – Kolín
Automechanik

Prodejce nových vozů

Louda Alform – Kolín
Brusič kovů

Nástrojař

Strojní zámečnick

Frézař CNC

Soustružník CNC

LOUDA



Pro zábavu – zkuste uhadnout

... kde v Poděbradech se nachází tento detail?



Správnou odpověď najdete na straně 8.

Foto: (mol)

PŘÍBĚH JEDNÉ PODĚBRADSKÉ SOCHY

Dnes bych rád pozornost čtenářů zaměřil na osamocený sokl, který je bytelnou součástí terasy posledního podlaží domu č. p. 573 na náměstí T. G. Masaryka. Zmíněný šestipodlažní dům stojí na druhé (méně frekventované) straně náměstí, zhruba na úrovni fontány a vystupuje z uliční fronty. A i když byl sokl v průběhu let o něco snížen, zdá se, že kdysi na něm něco stálo...

 Text: Ladislav Langr
Foto: Monika Langrová,
archiv rodiny Nitkových

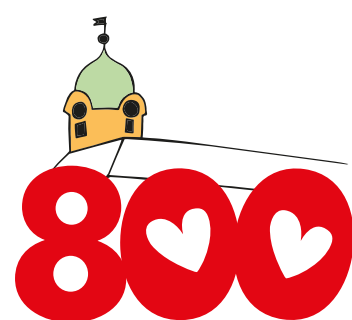
Existují historické fotografie, které v polovině třicátých let minulého století zachycují téměř domuprázdnou (novotvar od slova liduprázdnou) kolonádu, kde naproti několika novostavbám navazujícím na dnešní hotel Bellevue Tlapák stojí ve velkém prostoru pouze dva osamocené činžovní domy. Levý z dvojice postavil pro advokáta JUDr. Jiřího Nitky poděbradský stavitel, architekt Josef Semerád. A na vrcholu rohové stavby, na střešní nároží umístil v roce 1937 sousoší Vítězství práce, speciálně za tím účelem objednané od akademického sochaře Václava Nejtky. Jenže dílo na svém exponovaném místě dlouho nevydrželo. Nejtek podle zadání JUDr. Nitky vytvořil v nadživotní velikosti symboly práce. Žena rolnice se srpem a muž dělník s kladivem společně nad hlavou svírají vavřínovou ratolest (nikoliv obilný věnec, jak se mylně někdo může domnívat). Monumentální sousoší vysoko nad vznikajícím lázeňským parkem poutalo zaslouženou pozornost. JUDr. Nitka tím chtěl vyjádřit svůj respekt k poctivé práci, na níž je postavený úspěch a blahobyt. Jenže už za protektorátu musel

nechat sochu odstranit, protože až příliš vycházela z ideových myšlenek českého národního socialismu a tehdejší mocipánům se navíc námět zdál příliš levicový. To určitě nekorespondovalo se životním postojem JUDr. Nitky, který po únoru 1948 musel opustit svou advokátní praxi a nuceně, jako řada dalších intelektuálů, pracoval v pomocných dělnických profesích. To také nakonec způsobilo jeho předčasnou smrt v roce 1959. Ještě za svého života JUDr. Nitka vznesl návrh umístit sousoší na vysoký pylon uprostřed parku, jenž byl však zamítnut. Téměř dvacet let tak socha zabírala místo v garáži za domem, až se vdově Jarmile nakonec podařilo sochu prodat za zanedbatelnou částku Městskému národnímu výboru. Ten ji umístil do nově založených sadů ve východní části Poděbrad. Pískovcovou sochu (vysoká 330 centimetrů a váha 1 800 kg), která dnes stojí v parčíku u vysokoškolských kolejí naproti tenisu, nedávno kdosi v neznalosti souvislostí označil jako relikvii komunistického režimu. A určitě to nebylo poprvé. Pravdou je, že když nahlédneme do životopisu autora sochaře Nejtky, překvapivě zjistíme, že autor se narodil v Moskvě. Jenže to bylo v roce 1899, kdy tam jeho rodiče pracovali



vali v rodinné firmě, kterou vedl jeho strýc, a zabývali se pozlácováním chrámové výzdoby. Není divu, že po roce 1917 o jejich práci přestal být v Rusku zájem, a tak se vrátili zpět do vlasti. Takže minulým režimem socha opravdu poznamenána není, navíc i ten se s ní pořádně nedokázal vypořádat. Nicméně

socha bude letos už 85 let součástí poděbradského veřejného prostoru, tak by možná stálo za zvážení pro jednu utnout všechny mylné teorie jednoduchou tabulkou, že jde o výtvarné dílo z roku 1937, autorem je Václav Nejtek a bylo pořízeno městem Poděbrady od rodiny Nitkových.



Před časem jsme vyzvali čtenáře, aby společně s námi pracovali na budoucí velké poděbradské biografii osudů lidí, kteří svou prací vytvářeli Poděbrady a na které bychom neměli zapomínat. Nemusí to být vždy lidé, kteří tvoří onu velkou historii, ale i všichni další, bez nichž by byl život o poznání chudší. Slíbili jsme, že budeme některé z nich postupně uveřejňovat i v Novinách pro Poděbrady. Dnes přinášíme příběh herečky a režisérky Věry Knoblochové, a budeme opravdu rádi, když vás inspirujeme k podobným vzpomínkám. Žádný osud by neměl být zapomenut a každý život je něčím zajímavý.

Své návrhy textů adresujte na ladislav.langr@volny.cz.

A protože některé významné osobnosti kdysi byly, nebo stále ještě jsou součástí společenství rotariánů, tento projekt podporuje i Rotary klub Poděbrady Spa, takže lze psát i na adresu: podebrady.spa@rotary2240.org.

HISTORIE 800 poděbradských osudů

VĚRA KNOBLOCHOVÁ
(1911–1981)

Každý, kdo ji znal, potvrdí, že to byla opravdová dáma v životě i na jevišti. Narodila se v Chrudimi na první májový den. A když se přiblížil čas životního rozvažování, přemýšlela o divadle, nebo medicíně. Jenže otec, přísný profesor tělocviku a kreslení, měl o budoucnosti dcery zcela jinou představu a Věra musela absolvovat obchodní akademii. Ale pak přes recitační školu v Pardubicích již kráčela za divadlem, kde její učitelé brzy rozpoznali nadanou studentku s velkým citem pro krásnou mluvu. V absolventském představení „Stín“, se kterým sjezdili řadu měst východních Čech, hrála velmi přesvědčivě ženu upoutanou na kolečkovém křesle. Navzdory nesmlouvavé výchově rodičů se už v 17 letech zasnoubila s Oldřichem Kerhartem, akademickým malířem z významné poděbradské rodiny, který však byl o 17 let starší. Vztah dlouho nevydržel, ale otevřel jí dveře do uměleckého světa. Také proto Věra zůstala v Praze, živila se jako úřednice v Obilním monopolu a při práci vystudovala dramatickou

konzervatoř. V té době se její rodina Zychova přestěhovala do Poděbrad, kde si pan profesor



Věra Knoblochová jako Vassa Železnová v roce 1957.
Foto: archiv DS Jiří Poděbrady

pořídil na Žižkově na důchod malou vilku. Také Věra se místo do angažmá v roce 1938

sice vrátila do Poděbrad, ale jako novomanželka místního lázeňského lékaře Zdeňka Balcara, leč manželství se nepovedlo a po čase se rozešli. V této době až do uzavření války pohostinsky vystupovala v několika pražských scénách. Po boku Svatopluka Beneše a spolužáka z konzervatoře Vítězslava Vejražky třeba hrála v Komorním divadle ve Wildeho komedii „Na čem záleží“. Velkou školou pro ni byla spolupráce s populárním divadlem Anduly Sedláčkové, kde vedle majitelky divadla jí byl partnerem i Raul Schráníl. Jejich hereckých výkonů si pochvalně všiml i obávaný kritik Jindřich Vodák. Navzdory profesionálnímu vzdělání také aktivně spolupracovala s Divadelním spolkem Jiří jako herečka i režisérka. Divákům utkvěly v paměti skvělé, oduševnělé herecké výkony v Rollandově „Hře o lásce a smrti“, v Hilbertově „Štěstí“ nebo pro ni v osudové Katajeově „Kvadratuře kruhu“ v roce 1935, kde si poprvé zahrála manželskou dvojici s Viktorem Knoblochem. Tady zřejmě definitivně mezi nimi přeskočila jiskra a navzdory neutěšeným válečným letům vedla k druhému manželství s tímto známým poděbradským advokátem. V té době dostala na doporučení herečky Jarmily

Kurandové nabídku na brněnské angažmá, ale protože otěhotněla, musela odmítnout. Odměnou jí bylo narození milované dcery Viktorie. Po válce byla oslovená, že by si mohla zahrát v koprodukčním historickém filmu Evu Braunovou. Podle jejích vzpomínek, natěšená přijela na casting, ale když režisér viděl, že je o hlavu vyšší než herec obsazený do role Hitlera, z filmování rychle sešlo. Po roce 1948 manžel přišel o soukromou advokátní praxi a až do důchodu pracoval v dělnické profesi v Mepolu Libice. V té době, aby pomohla uživit rodinu, si Věra Knoblochová doplnila vzdělání o zdravotnický diplom a dvacet let pak pracovala jako zdravotní sestra a také jako pečovatelka v Domově pro seniory Luxor. Paradoxně to však bylo neúspěšnější období v poděbradském ochotnickém spolku. Jako režisérka k hostování cíleně zvala spoustu známých profesionálních herců a sama hrála nezapomenutelné role, jako byla třeba její Kněžna v Jiráskově „Lucerně“, Čapková „Matka“, Zeyerova Runa z „Radúze a Mahuleny“, nebo „Maryša“ bratří Mrštíků, kde po jejím boku postavu Lízalu hrál národní umělec Jaroslav Průcha. A nezapomněla ani na výchovu mládeže, řadu let porotovala recitační soutěže a učila také na dramatickém oboru Lidové školy umění.

Vlasta Vaňoučková

PŘÍRODA

Kamarádkská laň, vděčný čáp aneb příběhy ze záchranné stanice pro zvířata

Před rokem jsme na titulní straně přinesli fotografii vedoucího Záchranné stanice Huslík Luboše Vaňka s tříapůlměsíční jelení slečnou, kterou se mu, opuštěnou a zesláblou, podařilo zachránit. Když mě a fotografku Karolinu tehdy provázal po stanici, šla na každém kroku s ním. Pouto mezi zvířetem a člověkem bylo velké a dalo tušit, že laň zůstane na Huslíku. Foto na úvodní straně z letošního ledna je důkazem, že se tak stalo. A čtyřnohých či opeřených kamarádů tam mají daleko víc.



Text: Monika Langrová
Foto: archiv Záchranné stanice Huslík, Karolina Hniličková

Pane Vaňku, jak se má vaše partačka dnes?

Z laně je již velká slečna s velkýma očima, která dospěla, a už nejsem jejím rodičem, ale spíše její partner a kamarád. Vždy mě přivítá a čeká nějaké to podrbání a něco dobrého k snědku. Zůstane již natrvalo v lidské péči, protože je hodně zvyklá na lidskou společnost, i když ve výběhu žije společně se dvěma daňky. Pokud se člověk stane náhradním rodičem mláďete, tak je jejich společný vztah na doživotí. Člověk se díky tomu může hodně dozvědět o životě zvířat, ale za cenu toho, že zvíře je ovlivněno lidským přístupem.



Luboš Vaněk a malá jelení slečna loni v lednu.

Pořád na ni voláte „jelene“, nebo jste jí dal jméno?

Jelen je pro mě její jméno už navždycky. Zvířat u nás ve stanici je velké množství, a proto dávám jména pro mě zapamatovatelná, to abych si to nepletl. Takže vydra je Vydřík, jezevec je při těle, tak je Tlustoch, malý divočák je Chrochtík a tak podobně. . .

Za ten rok, co jsme se neviděli, přibyla vám do stanice další podobně odchovaná mláďata?

Hodně jsme se skamarádili s vydrou říční, malým prasátkem divokým nebo také se žlounou hajní (spadlé hnízdo s mladými a jedno z mláďat ne a ne se naučit samo jíst, a tak to přerostlo v totální rodičovství). Vždy musíte najít soulad s chováním jednotlivého zvířete, aby mohlo být vypuštěno zpět do přírody bez minimálního kontaktu s lidmi. Bohužel

u některých mláďat to nelze. Mláďata stejně jako děti potřebují dvě věci, a to mateřské teplo a až potom potravu. Proto se snažíme mláďata vychovávat ve skupině, aby nevznikal takzvaný imprintovaný vztah (člověk se stává rodičem zvířete, pozn. red.).

Vloni jste nám vyprávěl o motákovi, kterého jste vypiplali, a on se po vypuštění zcela sám dostal za pět dnů do Afriky. Zaznamenal jste další podobný příběh, při kterém se vám, jak sám říkáte, tají dech?

Každé zvíře, které se k nám dostane, má vždy svůj příběh, ať s dobrým koncem či špatným. A pro nás je vždy nejkrásnější příběh, kdy můžeme zvíře vyléčit a vrátit zpět do přírody. To je smysl naší práce a stanice je vždy postavena na jednotlivých příbězích živočichů. Krásný příběh



Z mláďete je dnes už krásná laň (foto leden 2022).

má i mladý chotánský čapík. Před dvěma roky v době hnízdění čápů bílých byl samec sražen a usmrčen automobilem na dálnici D11 a v tu dobu se zrovna samici čerstvě vylhla mláďata. Bohužel mateřský pud matky velí zahřívát mláďata, potravu obstarává samec. A proto muselo dojít k odebrání mláďat a rozmístění do jiných hnízd v okolí. Ten rok se k nám dostali do stanice již odrostlá mláďata čápů, která propadla komínem a zcela si zamastila peří. Mláďata se nám podařilo vypiplat a odmastit peří a v době tahu vypustit zpět do přírody u nás na Huslíku. Jeden z čápů odlétl hned a druhý ještě asi čtrnáct dní využíval příkrmování na lukách poblíž stanice, než odlétl do teplých krajín. Všem tahovým ptákům vždy přeji návrat zpět do domova. Proto na jaře bylo úžasné shledání s naším čápkem – sedl si

na naši stodolu a zaklapal zobákem na pozdrav. Za několik dní si osvojil hnízdo v obci Chotánky a brzy mu přilétla jeho nová družka. Vloni vyvedli tři mláďata. A to jsou ty nejúžasnější příběhy, příběhy, které píše život zvířat, kdy člověk alespoň s málem pomůže. . .



Nový člen zvířecí party na Huslíku – mládě divočáka.

Zraněná či vysílená zvířata, opuštěná mláďata přijímáte v záchranné stanici sedm dní v týdnu, vloni to bylo na 2 250 živočichů, o které následně dnem i nocí pečujete. Nezlobte se na mě za nadsázku, ale... Když máte trochu volna, jedete fotit zvířata a ptáky, jejichž krásné snímky potom můžeme vidět na Facebooku. Promiňte, ale opravdu si od nich nechcete ani na chvíli odpočinout?

Ve stanici zažíváme mnohá utrpení zraněných, nemocných anebo někdy i týraných zvířat, která prošla špatným chovem v lidské péči. Proto se snažím utéct do ještě neporušené přírody, kde se setkávám se zvířaty v jejich životním prostředí. Pokud se člověk chce o volně žijících zvířatech něco dozvědět, musí za nimi tam, kde žijí. Pro mě to znamená nové a hluboké zkušenosti pro další práci a zároveň pochopení přirozeného chování neovlivněného člověkem. To je pro mě ten největší relax a výsledná fotografie je jen zachycení nejúžasnější věci na zeměkouli, a to je život.



Čáp z Chotánky na jaře přilétá pozdravit své zachránce.

Jezera skrývají polodrahokamy a pravěké dřevo

Vodní plochy v našem městě jsou v zimním období mimo zájem milovníků vody a koupání (vyjma otužilců). Neznamená to však, že by měly být stranou zájmu milovníků přírody.



Text a foto: Ing. Boris Cacara

Pro lepší přehled, pokud mluvíme o poděbradském jezeru, určitě máme na mysli Jezero I, rozsáhlou vodní plochu s ostrovem a rozlohou

cca 30 hektarů, kde se nachází koupaliště Jezero Poděbrady. Nesmíme však zapomínat na ostatní čtyři vodní útvary, další čtyři jezera v jeho blízkosti. Ta se celkovou plochou krozí 30 hektarů také blíží. Tou první zajímavostí je skutečnost, že ve šterku poděbradských jezer můžeme najít jak polodrahokamy, tak celé kmeny pravěkých zuhelnatělých stromů. A nejsou vyloučeny ani nálezy stoliček mamutů, nosorožců nebo fosilie bobrů. Tyto stromy a pozůstatky živočichů byly splaveny do mohutných vodních toků ve svrchním pleistocénu, tedy v mladších čtvrtohorách, v době před 770 000 až 10 000 lety.

V tomto období se střídaly doby ledové, tedy glaciály, s přechodným oteplením. Masivní ledové hory zasahovaly ze severu až do Krkonoš, Jeseníků a Krušných hor. Při následném oteplení tyto ledovce zásobovaly řeky a potoky, ze kterých se staly mohutné a bouřlivé řeky, které strhávaly takové množství skal a kamene, že během tisíců let utvářely středočeskou krajinu. Jejich tok, tedy i tok Labe, Jizery a Cidliny se postupně proměňoval, až se ustálil do dnešní podoby, do dnešní Polabské nížiny. Pozůstatkem popsané říční činnosti jsou mohutné šterkové a šterkopískové terasy, které v Poděbradech dosahují až 16 metrů. Ty v sobě skrývají pestrou směs hornin a minerálů, v závislosti na místě, kudy řeka protékala. Pokud si tedy pozorněji prohlédnete vytěžený šterk, můžete získat nejen slušnou sbírku hornin (amfibolity, ruly, žuly atd.), ale také některé české polodrahokamy jako acháty, kameoly, jaspisy a araukarity – zkamenělá prvohorní dřeva. Snadno si můžeme domyslet původ naplaveného materiálu, jde o Podkrkonoší, které je na nálezy zmíněných nerostů bohaté. Vedle toho ve šterku snadno nalezneme zuhelnatělá čtvrtohorní dřeva a vzácně i úlomky koster čtvrtohorních živočichů.

Výprava na poděbradská jezera v zimním období je vhodnou příležitostí také k pozorování vodních ptáků. Nad hladinou jezer se rychle pohybují kormoráni velcí (Carassius auratus), kteří na nezamrzajících vodních plochách již pravidelně zimují. Je to k velké



V zimě obsazují ostrov na jezeře desítky kormoránů.

nelibosti rybářů, kormoráni mají velký apetit a denně mohou spotřebovat až půl kilogramu ryb. Mezi další ptáky, kteří se v zimě shlukují do hejn o několika desítkách jedinců, patří lyska černá (Fulica atra, syn. Fulica prior). Jedno hejno o dvaceti jedincích zimuje i na Jezeře I. Dalším zajímavým

ptákem je volavka popelavá (Ardea cinerea) zastoupená několika jedinci. Lze pozorovat i další kachny, které se zde nepravidelně vyskytují jako je například polák velký a polák chocholačka. Nepropáštěte tedy šanci a vyrazte také v únoru a v březnu k poděbradským jezerům.

Tipy na čtení z městské knihovny Rachel Carson – Tiché jaro



Jedna z nejvlivnějších knih dvacátého století, která odstartovala environmentální hnutí. Přicházející krize životního prostředí se ohlásila nenápadně – tichem. Tam, kde se po tisíciletí ozývaly spousty ptačích hlasů, najednou neznělo nic. Možná jen rachot práškovacího letadla. Píší se padesátá léta a američtí biologové začínají se znepokojením sledovat dopady průmyslu a intenzivního zemědělství na přírodu. Ubývá druhová pestrost, země je nemocná, mnohé změny se zdají být nevratné. Nikdo netuší, co to bude znamenat pro příští generace a přírodu samotnou. Hlavní obavu v té době vzbuzuje masivní použití chemických postřiků – herbicidů, insekticidů, pesticidů – v čele s dnes už zakázanou látkou DDT. Bioložka Rachel Carsonová se proto pustila do výzkumu. A výsledná kniha, Tiché jaro, je mnohem víc než jen studií o dopadech zemědělské chemie na životní prostředí. Je brilantně napsaným svědectvím o tom, co ztrácíme, o lžích agroprůmyslu, voláním o pomoc a jiskrou, která zažehla zájem milionů lidí i politiků o stav a zdraví naší planety. (mk)



Ve šterku poděbradských jezer lze najít jak pestré horniny, tak zuhelnatělá i zkamenělá dřeva, a dokonce polodrahokamy jako jaspis, chalcedon či achát.

KULTURA

Hlavně důstojně! V nové černé komedii to úplně neklapne

Po delší covidové přestávce přichází Divadelní spolek Jiří Poděbrady s několikrát odloženou premiérou bláznivé a černě laděné komedie s titulem **Hlavně důstojně!** „Chceme se pokusit rozdávat z divadelní rampy smích jako ten nejlepší medikament na všechny životní trable,“ říká na úvod rozhovoru režisér inscenace Ladislav Langr.

 Text: Milan Čejka
Foto: archiv DS Jiří Poděbrady, Adéla Fialová

Můžete v krátkosti představit celý divadelní záměr?

Na prvních zkouškách jsme se vlastně sešli někdy na podzim v roce 2019 a premiéra musela být „díky“ pandemii několikrát odložena. Naše inscenace je inspirovaná celou řadou bláznivých, hlavně filmových komedií. Vše vychází z černého humoru, autoři se zaměřili na poslední věci člověka na tomto světě. O dějové linii lze ve stručnosti říct, že zemře otec hlavního hrdiny, přijíždí rodina na poslední rozloučení, zároveň si tady někteří z nich řeší své problémy. Objeví se nezvaný host, k tomu všemu nastane fatální omyl, neplánovaná souhra náhod, která způsobí další komplikace. Víc už nebudu prozrazovat, aby se diváci mohli s očekáváním těšit na naše představení.



Pod textem je podepsána autorská dvojice Barnett & Kraus. Prozradíte, o koho jde?

Jedná se o autorskou poděbradskou dvojici. Oba autoři se zatím nechťejí veřejnosti představovat, zůstávají v anonymitě. A to jejich rozhodnutí je nutno respektovat. Vyzkoušeli si napsat dramatický text, přiznám se, že jsem jim někde trochu poradil a pomohl.

Když se řekne bláznivá, navíc černá komedie, tak se mnohým divákům mohou vybatvit některé francouzské nebo americké filmové komedie. Ale tady se opravdu už pohybujeme na hraně...

Mnohé filmové i divadelní tituly se dotýkají smrti a nejrůznějších komplikací, které bývají s úmrtím spojené. Někdy to může být skutečně na hraně, ale z řady nastalých událostí pak samovolně vyplývají humorné scény a situace, které nás mohou rozesmát a potěšit. Je zcela zřejmé, že v dnešní době zábavy a legrace znatelně ubylo.

už je všechno v pořádku. Při prosincové neoficiální předpremiéře se přítomní evidentně dobře bavili. Ještě zbývá doladit pár detailů.

Kdo se vlastně v inscenaci objeví?

Příležitost dostalo třináct členů souboru. Hlavních rolí se ujali Jakub Charvát, Tomáš Krombholz a Martin Daněk. Důležitou postavu zde ztvárňuje Jaroslav Brendl. Ještě připomenu, že hudbu složil Jan Frič, který přispěje i sólem na pozoun. O realizaci scény se postaral Petr Svoboda s Alenou Vaněčkovou.

Kdy bude premiéra a další reprízy?

Rádi bychom diváky srdečně pozvali do Divadla Na Kovárně na premiéru v sobotu 12. února 2022 v 19.30. V těchto dnech ještě není jasné, kdy uvedeme další reprízy. Uvítáme, když zájemci budou sledovat webové stránky DS Jiří Poděbrady, případně vývěsky našeho spolku.



Pondělí 21. 2.

Večer při svíčkách | Obecní dům Nymburk | 19.00 | 120 Kč
Beseda s uznávaným odborníkem na etiketu Ladislavem Špačkem, bývalým mluvčím Václava Havla.

Úterý 22. 2.

Miniparty s Karlem Šípem | Obecní dům Nymburk | 19.00 | 330 Kč
Nová zábavná talk show baviče, moderátora a textaře Karla Šípa na motivy televizního pořadu Všechnoparty tentokrát s jediným hostem J. A. Náhlavským. Prostor dostanou také dotazy diváků.

Zámecký biograf

Není-li uvedeno jinak, začátek promítání je v 19.00.

Čt 3. 2. MOONFALL – PREMIÉRA | Pá 4. 2. ULÍČKA PŘÍZRKŮ | So-Ne 5.-6. 2. ŠTASTNÝ NOVÝ ROK 2 | Po-St 7.-9. 2. Nepromítá se | Čt-Pá 10.-11. 2. UNCHARTED – PREMIÉRA | So 12. 2. od 16.30 TAJEMSTVÍ STARÉ BAMBITYKY 2 | So-Ne 12.-13. 2. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST | Po 14. 2. VALENTÝN V BIOGRAFU – přijďte si vychutnat Den zamilovaných s valentýnskou předpremiérou filmu V LÉTĚ TI ŘEKNU, JAK SE MÁM a welcome drinkem lásky | Út-St 15.-16. 2. Nepromítá se | Čt 17. 2. C'MON C'MON | Pá 18. 2. SMRT NA NILU | So 19. 2. od 16.30 TAJEMSTVÍ STARÉ BAMBITYKY 2 | So-Ne 19.-20. 2. SRDCE NA DLANI | Po-St 21.-23. 2. Nepromítá se | Čt 24. 2. ZLATO | Pá 25. 2. VEM SI MĚ | So 26. 2. od 17.00 HAFTAŇAN A TŘI MUŠTERIÉŘI | So-Ne 26.-27. 2. V LÉTĚ TI ŘEKNU, JAK SE MÁM | Po-St 28. 2. - 2. 3. Nepromítá se
Více informací na www.zameckybiograf.cz

Výstavy

Galerie Ludvíka Kuby

Galerie Ludvíka Kuby Poděbrady nabídne výběr ze současné umělecké tvorby graffiti writera, designéra a výtvarníka Tomáše Junkera, který má umělecké jméno Pauser. „Tento olomoucký výtvarník svůj styl graffiti rozvíjí už od devadesátých let, v jeho jasných barvách a dynamice písma se odráží osobitý pohled na současnost. Radostné a uvolněné kompozice jeho obrazů symbolizují nynější způsob života, design a módu. Autor každoročně pořádá mezinárodní Street art festival v Olomouci, účastní se mnoha dalších festivalů a událostí souvisejících s graffiti. Pauser získal několik prestižních mezinárodních ocenění a jeho díla jsou vystavována v galeriích po celé Evropě,“ uvedl kurátor výstavy Vojtěch Odcházal. Poděbradská výstava seznámí návštěvníky galerie s malířovou aktuální tvorbou. K vidění budou malby ve výrazném stylu plném barev, geometrických tvarů a skrytých symbolů.



Slavnostní zahájení výstavy za účasti autora se uskuteční v sobotu 5. února v 16 hodin a vstup je zdarma. Výstava potrvá do 27. dubna 2022. (čej)
Foto: archiv



Rotary klub Poděbrady již popatnácté v Divadle Na Kovárně

V pátek 7. ledna 2022 uspořádal Rotary klub Poděbrady pro širokou veřejnost charitativní představení Járova poděbradského ochotnického souboru.

 Text: Petr Javořík, RC Poděbrady
Foto: archiv Rotary klubu Poděbrady

Vydařený večer s inscenací „Švestka“ z repertoáru legendárního Divadla Járy Cimmana v provedení Járova poděbradského ochotnického souboru se stal setkáním téměř stovky rotariánů a jejich přátel z Prahy, Jičína, Nymburka



Obrazy Jany Hrabětové v TICu

Skutečnost, že doktorka Jana Hrabětová je historička, etnografka, vedoucí skanzenu v Přerově nad Labem (a také autorka skvělých článků pro naše noviny) všichni vědí, ale to, že je také malířka, už tolik známé není. Důkazem je výstava jejích obrazů v Turistickém informačním centru na Jiřího náměstí. Olejomalbě se začala věnovat před třemi lety v souvislosti se zápisem do kurzu malování, pořádaného soukromou školou Mezípatro na Valech. Motivy pro své obrazy hledá zejména v rovinaté krajině středního Polabí, především však v nejbližším okolí Poděbrad i ve



Foto: TIC Poděbrady

městě samotném. Předlohami jsou většinou přes padesát let staré diapositivы vlastní nebo z pozůstatosti prof. Jaroslava Horáka, uložené ve fotoarchivu Polabského muzea. Výstavu je možné zhlédnout do konce února 2022. (red)

Další probíhající výstavy:

Polabské muzeum Poděbrady

Výstava „Andělé“ – kolekce andělských obrazů Aleše Slavíka | do 24. 4. 2022

Městská knihovna

Studentská fotografická výstava Jany Madajové a Jakuba Rouska | do 25. 2. 2022 Pořádá EKO Gymnázium a SOŠ Multimediálních studií Poděbrady

SVĚT OČÍ

STUDENTSKÁ FOTOGRAFICKÁ VÝSTAVA
Jany Madajové a Jakuba Rouska

2022
01.02.
|
25.02.

vstup zdarma

Městská knihovna Poděbrady
Jiřího náměstí 41, Poděbrady

ve všední dny dle otevírací doby knihovny



Realizátor výstavy: SOŠ Multimediálních studií Poděbrady, www.mm4you.cz



SPORT

Rozhovor s předsedou Fotbalového klubu Bohemia Romanem Brtnou

Text: Monika Langrová
Foto: archiv FK Bohemia Poděbrady

V loňské podzimní sezóně A-tým v krajském přeboru získal jedenáct bodů, v tabulce skončil devátý, a to vše se mu podařilo bez oficiálního hlavního trenéra. Podařilo se vám již situaci vyřešit? Prozradíte, kdo mužstvo na jaře povede a jak v současnosti probíhá příprava?

Ano, v lednu obsadil post trenéra Tomáš Staněk, který má zkušenosti z vyšších soutěží. Věříme, že přinese A mužstvu další herní rozvoj. Klub má skvělé zázemí v podobě umělé trávy, tudíž příprava proběhne čistě v Poděbradech. V týdnu absolvuje-



me tři až čtyři tréninky a v přípravě nás čeká pět utkání.

Dojde v soupisce A-týmu k nějakým změnám?

Rádi bychom, aby byly minimální. Kádr průběžně doplňujeme o odchovance z naší mládežnické akademie. V blízkém okolí se poohlídáme pouze po středním obránci a v hledáčku máme i ofenzivně laděného záložníka či křídlo.

B-tým dospělých, starší i mladší dorostenci jsou v první půlce tabulky, starší žáci A ji jasně vedou, „béčkaři“ jsou třetí, mladší žáci čtvrtí. Jste s výsledky družstev spokojení?

Ano, myslím, že můžeme být. Víc než samotné výsledky nás ale těší, jakým způsobem a v jakém počtu tam tamůžstva jsou. V klubu skvěle funguje práce s mládeží,

kdy zejména trenéři, rodiče a lidé okolo věnují výchově spoustu poctivého úsilí a času, aby místní děti měly patřičné podmínky pro svůj sportovní i osobní rozvoj.

Kolik členů vlastně poděbradský fotbalový klub má a kolik je z toho dětí? Hrají v Poděbradech také dívky či ženy?

V tomto momentálně pro sport nešťastném období covidu máme

vyvrcholila posledním zápasem, jehož výsledek měl rozhodnout o vítězi. V něm však sympatický Vráta Müller nenašel recept na vítězství a prohra „věčně druhého“ (4x) jej odsunula na bronzovou pozici. Již odehráno měl v tuto chvíli Pavel Hruběš, který nenápadnou, ale poctivou a účelnou hrou přidal, i díky Vrátově prohře, k jednomu historickému zlatu krásné stříbro. Nebylo to jen vítězství v posledním zápase, ale hlavně styl „kometa“, která prosvítí celým turnajem, co určilo letošního šampiona. Turnajový nováček Martin Roubíček získal nejen mistrovský titul, ale i tituly nejlepšího střelce i obránce. V Poděbradech se zrodila nová hvězda! Čtvrté místo obsadila stálce turnaje Jan Kloubec. Pátým místem se blýskl již

304 členů, z toho 205 aktivních mládežníků a mládežnic. Bohužel po dlouhých letech ženský fotbal v Poděbradech skončil.

Plánujete v letošním létě opět uspořádat Fotbalovou školu poděbradského odchovance Bořka Dočkala?

Ano, letos se v areálu Bohemie uspořádá již třetí ročník. Snad na něm najde Bořek svého fotbalového nástupce.

Vypadá to, že se fotbalu v Bohemii daří. Přesto, je něco, co vás coby předsedu klubu trápí?

Takřka nulová ochota soukromého sektoru podílet se na lokálním sportu, i když v okolí působí spousta úspěšných firem a podnikatelů či velkých zaměstnavatelů. Město Poděbrady jde kultivaci sportu naproti, místní fotbalová komunita čítá okolo 800 lidí, jsme transparentní klub, který nemá hlavu v oblacích a zakládá si na dlouhodobé udržitelnosti, ale i přesto

všechno najít podporu u soukromé sféry je prakticky vzácnost. To nás hodně mrzí.

A z čeho máte naopak radost?

Z hráčské kontinuity, kdy poděbradský klub pravidelně vychovává talentované hráče, kteří postupují dále do profesionálních klubů v Mladé Boleslavi nebo třeba v Praze. Také když B-tým, kde věkový průměr našeho mužstva není ani 20 let, zvítězí v utkání, anebo naopak když se sejde stará garda, kde je věkový průměr 62 let. Všechny generace u nás spojuje radost z fotbalu.



Konec starých časů

Ke konci minulého roku 2021 se v poděbradské sokolovně uskutečnil v mnoha směrech přelomový 14. ročník největšího turnaje ve squashovém fotbale v Poděbradech – Sametový turnaj, tentokrát s podtitulem Last Dance.

Text a foto: Václav Krátěk

Proč Last Dance čili poslední tanec? Protože se jednalo zřejmě o poslední velký podnik v tomto velmi oblíbeném sportu v Poděbradech. Squashové kurty pravděpodobně nahradí nová tělocvična, jiné sportoviště tu zatím není a turnaj se tak patrně bude muset stěhovat jinde. Dalším přelomovým okamžikem tohoto ročníku byl obsah startov-



Martina Roubíčka (1.) s míčem brání Vráta Müller (3.), v brance Jan Bucháček (6.), v pozadí Filip Hampl (5.)

ní listiny. Poprvé v historii se proti sobě postaví dvě generace z jedné rodiny. Syn Filip Hampl a obhájce minulého titulu, celkově trojnásobný vítěz turnaje, táta Josef Hampl. Jak dopadl rodinný minisouboj? Nastala výměna generací? V bojích v základních

skupinách a utkáních o umístění bylo v 54 dechberoucích zápasech vstřeleno 153 gólů, což je oproti letům minulým číslo nižší, ale přítomní diváci potvrdí, že na kvalitě podívané to rozhodně neubralo. Sportovně vyhrazená, ale velmi férově hraná klání

100 let Klubu českých turistů v Poděbradech (v kronice města Poděbrady)

Text: Zdeňka Formánková za KČT Poděbrady
Foto: archiv KČT Poděbrady

Podle záznamu ústředí Klubu českých turistů měl být poděbradský odbor této organizace založen v roce 1921. Ale... Ve skutečnosti jsme po delším pátrání objevili v kronice města Poděbrady z roku 1922 zprávu, že: v pátek 3. února 1922 večer měl na Záložně v rámci lidových kursů pořádaných Okresním osvětovým sborem propagační přednášku jednatel KČT v Praze profesor Dr. Josef Kropáček o turistice v čsl. republice (se světelnými obrazy). Odpoledne přednáší týž řečník a v téměř sále školní mládeži (rovněž s promítnutými obrazy) „O kamenné pohádce Kuksu a Betlema“. Je to první čin přípravné akce pro založení místního odboru jmenované organizace turistické. Původně připravovaná výstava „100 let turistiky v Poděbradech“ se v loňském roce kvůli covidové pandemii neuskutečnila, což je dobře, neboť se ukázalo, že toto výročí spadá do letošního roku. Další zpráva v kronice města Poděbrady z roku 1922 uvádí: 13. března (v pondělí) ustavil se v Poděbradech odbor Klubu československých turistů. Přípravou k tomu byly přednášky prof.



Dr. Jos. Kropáčka z Prahy, konané dne 3. února (viz předcházející zpráva) a propagační článek v Poděbradských novinách ze dne 10. února. Osobně se akce pro zřízení odboru ujali oba lékaři Dr. Karel Hellich a PhMr. Tomáš Geisseireiter. Tento zvolen též za prvního předsedu nového spolku, jehož jednatelem se stal Dr. Karel Hellich a pokladníkem železniční úředník Otto Neumann. Ve zmíněném propagačním článku v Poděbradských novinách stálo:

10. 2. 1922 – odbor Klubu československých turistů založen má být v Lázních Poděbradech. Odbory založeny jsou v župách, které provádějí současnou práci turistickou ve své oblasti případně se župami sousedními jak i značkování cest dle soustavného plánu, zařízení nocleháren, rozhleden, cest, ochranu památek turisticky významných míst, spolupráce na železničním spojení aj. komunikací, zajišťování

výhod pro členy „Klubu československých turistů“, kontrolu chat a hotelů, pokud se týkají turistiky, podporu ruchu cizineckého, vydávání map, průvodců, brožur, pohlednic apod. Ustavující schůze zdejšího odboru bude svolána co nejdříve. Přihlášky pp. členů přijímají se v lékárnách Mra. Gelselreitra na nám. Riegrově a Dra. Hellicha na nám. Jiříkově.



V současné době se přihlášky do poděbradského odboru Klubu českých turistů přijímají v InfoCentru na náměstí T. G. Masaryka vedle prodejny oplatek.

Podmínky a výhody členství v KČT: členem se může stát každý, kdo souhlasí se stanovami KČT a kdo se přihlásí do našeho odboru a zaplatí roční členský příspěvek. Pak obdrží členský průkaz, s nímž může uplatnit slevy na poskytnuté služby nebo zakoupené zboží u smluvních partnerů v systému Eurobeds, jedná se především o slevy na ubytování, na vstupné a na nákup turistického vybavení. Na základě předložení členského průkazu KČT se zaplaceným členským příspěvkem (s vyznačením platnosti) je poskytována sleva na ubytování při turistické činnosti ve výši 30–70 korun na osobu a noc ve vybraných ubytovacích objektech na území ČR a na chatách ÖTK a Naturfreundev v Rakousku, chatách Fichtelgebirgsverinu v Bavorsku a na chatách KST na Slovensku. Seznam chat v Česku a na Slovensku je uveden v příloze informační brožury nového členského průkazu (karty), seznam chat v Rakousku a Německu je uveden na www.eurobeds.cz. Dalšími výhodami je například sleva cca 25 % při zakoupení turistických map vydaných KČT, sleva na startovním či dopravě, věrnostní systém Sphere card atd.

Fotografie z akce KČT Poděbrady.

Novoroční šlapanda

Text: Alena Sehnalová

V sobotu 1. 1. 2022 se uskutečnil již 41. ročník Novoroční šlapandy, kterou organizuje Klub českých turistů Poděbrady. Na 10kilometrový pochod se vydalo 187 účastníků, včetně vedení města i návštěvníků Poděbrad ze vzdálenějších míst. Bylo velmi teplé počasí, a tak v cíli v restauraci Cidlina bylo plno i venku. V adventním čase poděbradští turisté

navštívili vyzdobený zámek Loučeh a Záchranou stanicí Huslík s příspěvky pro zvířátka a pěkným výkladem pana Luboše Vaňka. V 1. čtvrtletí roku 2021 byly vycházky a pochody v okolí našeho města z důvodu vládních omezení individuální. Celkem 15 členek získalo odznak 100 jamích kilometrů. Během roku potom bylo uspořádáno 48 výletů se 415 účastníky. V měsíci září jsme uspořádali celostátní turistický pochod TOUR de Poděbrady – Memoriál Fr. Řehouška s účastí 120 turistů.

Pozvánky

Zápasy

Hokej – Zimní stadion

Sobota 5. 2. | 17.00 | HC Poděbrady – HC Rakovník, krajská liga mužů
Sobota 12. 2. | 17.00 | HC Poděbrady – SK Sršni Kutná Hora, krajská liga mužů

Akce poděbradských turistů

So 5. 2. Nová Paka – Kumburk | **So 12. 2.** Nižbor – Beroun | **So 19. 2.** Praha – Národní muzeum | **So 26. 2.** Hořice
Podrobné informace lze najít na vývěsce Klubu českých turistů Poděbrady u Pentagonu nebo na webových stránkách kctpoddebrady@netstranky.cz.

Správná odpověď ze strany 4

Detail patří pískovcové plastice „Po koupeli“ autora Karla Samohrda, která se nachází uprostřed bazénku u dřevěné pergoly v horní části parku.

Foto: (mol)



POSVÁTNÉ VRCHY V POLABÍ SKRÝVAJÍ TAJEMSTVÍ

Cestou z Poděbrad do Prahy napravo můjme zdaleka viditelný kostel na kopci v Sadské a o kousek dál i zříceninu kaple na výrazném vrchu nad Břístvím. Obě tyto církevní stavby přitom vzbuzují spoustu otázek. Zvláště když podobné kostely najdeme i na dalších nápadných kopcích v okolí Poděbrad, konkrétně na Oškobruh a Chotuci, které dnes tvoří dominantu polabské krajiny.

 Text: Mgr. Jan Kroča, průvodce po české krajině
Foto: kudyznudy.cz, FB Chotuc, J. Hrabětová, M. Šípek, M. Langrová, Mapio.net

Pojďme si blíže představit tyto čtyři posvátné a současně trochu záhadné vrchy, kde kostely zřejmě nahradily původní pohanské svatyně. Všechny tyto vrchy mají vedle své kultovní tradice totiž společný i původ, jedná se o takzvané „svědecké vrchy“, tedy místa, která díky svému geologickému složení odolala erozi. Dnes tak „svědčí“ o původní výšce terénu, který je v jejich okolí o desítky metrů nižší.

Sadská



Jediný svědecký kopec v Polabí, kde dnes najdeme opravený a fungující kostel, se jmenuje Sadská, stejně jako město pod ním. Zdejší pohanské bojiště prý přišli zrušit a přestavět samotní Cyril a Metoděj při své cestě z Velké Moravy na Levý Hradec u Prahy. Písemně sice tuto cestu nemáme doloženou, ale řada nepřímých indicií naznačuje, že moravští věrozvěstové – nebo alespoň samotný Metoděj – skutečně doputovali až do Čech. Po cestě mohli zakládat první dřevěné i zděné kostely na důležitých hradistiích. Chrám sv. Polináře i sousední kapitula v Sadské patřily v raném středověku mezi velmi významná místa, ve 12. století zde byl proboštem pozdější pražský biskup Ota. Ve 14. století v Sadské působil jako probošt Arnošt z Pardubic, kterého odsud povolal císař Karel IV. do Prahy, aby se stal prvním českým arcibiskupem. Císař také nechal přestavět kostel na vrcholu Sadské hory do současného uspořádání. Poutníci sem dodnes chodí načerpat královskou energii a nové životní vize.



Břístevská hůra

Výrazný svědecký kopec se zříceninou kaple se nachází přímo nad hradeckou dálnicí u výjezdu na Bříství. Radostná energie místa a vzácné rostliny,

některé prý s halucinogenními účinky, na kopec odpradávná lákaly mládež z širokého okolí k pořádání rozpustilých slavností, jejichž kořeny možná sahají až do předkřesťanského období. Už v té době tady zřejmě mohla stát dřevěná slovanská svatyně uprostřed posvátného háje. Katolické církvi se to nelíbilo a vymýšlela protiopatření. Dole pod kopcem nechala vystavět románský a později gotický kostel Nalezení sv. Kříže na neobvyklém křížovém půdorysu, který měl přilákat lidi z okolí. Současně rozšířila pověsti o tom, že na vrcholku hůry se po nocích scházejí nebezpečné čarodějnice, a proto je tam počestným lidem vstup zakázán. Takovéto legendy se ve středověku objevovaly i u jiných podobných kopců, ve středních Čechách třeba u kopce Řivnáč. Obřady v pohanském duchu ale pokračovaly nadále. V 18. století pak byly podniknuty ještě další marné pokusy, jak tomu zabránit. Na vrcholu hůry nechala církev nejdříve vztyčit velký dřevěný kříž a později i postavit kapli Povýšení sv. Kříže, která měla rovněž křížový půdorys. Tato kaple ale dvakrát vyhořela, v prvním případě se mluví o úderu blesku, v druhém ji potom údajně zapálila místní omladina při filipojakubské noci, dodnes známé jako noc čarodějnic. Stalo se tak v roce 1818 a pak už zůstal vrchol hůry bez stavebních aktivit. Zbytky vyhořelé kaple dnes vytvářejí malebné torzo, kam se dostanete po dvou polních cestách ze Starého Vestce. Letní západy slunce jsou odsud nezapomenutelné – a ve dnech pohanských svátků tu lze běžně potkat vyznavače slovanských nebo keltských tradic.



Oškobrh

Oškobrh je nejvyšší ze všech svědeckých vrchů na Nymbursku. Už jeho název je hodně starobylý, možná pochází až z latinského Askiburgion, což je jméno na Ptolemaiově mapě staré 1 900 let. Vrchol kopce zabírá rozsáhlé hradistiě a archeologové hovoří o existenci hned tří kostelů. První pochází z 13. století či dokonce z dřívější doby. Pravděpodobně vznikl v místě slovanské svatyně podobně jako kostely na nedalekém hradistiě Libice, které tvoří s Oškobrhem jeden krajinný celek. Ostatně podle místní



1) Sadská, 215 m. n. m. | 2) Břístevská hůra, 233 m n. m. | 3) Oškobrh, 285 m n. m. | 4) Chotuc, 254 m n. m.

pověsti chodila kněžna Libuše sbírat léčivé byliny z Libice na Oškobrh po koženém mostě přes zdejší močály. A z oškobrzkých bylin pak vařila kouzelné lektvary na místě nazvaném Libušina kuchyně u Libice. Zdaleka viditelný kostel na severní hraně vrcholu Oškobruhu byl zasvěcený sv. Petrovi a Pavlovi. Stejně zasvěcení nacházíme u dalších starobylých chrámů na významných návrších, jako je Vyšehrad, Mělník a Budeč, na sousedním Jičínsku pak Lázně Bělohrad – Byšičky. Tady všude byly kostely postavené v dominantní poloze nad okolní krajinou a zasvěceny svatému Petrovi, který svými klíči otevírá nebeskou bránu – a naopak zamyká energii předchozích pohanských svatyní. Na vrchol Oškobruhu se konávaly katolické pouti ještě v 18. století. Při josefinských reformách byl kostel zrušen a samotnou poutní svatyni čekala potupná přestavba na hájovnu. Zbytky kostelní lodi ale můžeme dodnes vidět, kdykoliv projíždíme od Poděbrad směrem na Vlkov pod Oškobrhem.

Vrchol Oškobruhu je bohužel trvale nepřístupný kvůli soukromé oboře. Její nedávné rozšíření západním směrem, které zabralo vedlejší vrchol s mimořádně příznivou energií, vzbudilo mezi obyvateli okolních obcí nelibost a smutek z toho, že přicházejí o své oblíbené vyhlídkové a relaxační místo. Přesto věřím, že se najde cesta, jak zpřístupnit posvátná místa i archeologické lokality na Oškobruhu alespoň některé dny v roce. Tento magický vrch má pro střední Polabí prakticky stejnou důležitost, jako má pro dolní Polabí hora Říp.



Chotuc

Čtvrtým významným svědeckým vrchem s předkřesťanskou minulostí je kopec Chotuc nad městysem Křinec. Na zdaleka viditelném vrcholu dnes najde-

me starobylý kostelík gotického založení. Před zalesněním byl vidět až z Krkonoš a Kozákova. Dnes se kolem něj rozkládá zpustlý hřbitov a především zbytky valů hradistiě, jehož výstavba je připisována Keltům. To by vysvětlovalo i zasvěcení zdejšího kostela Nejsvětější Trojici, která měla často překrýt lidové povědomí o uctívání triády keltských bohů, zvaných Taranis, Teutates a Esus. Dnešní energie zanedbaného vrcholu Chotuce s rozpadajícím se kostelem odpuzuje citlivější návštěvníky. Bývalému hradistiě se vyhýbají a dávají přednost jihozápadnímu hřbetu, kde se nachází příjemná stepní stráž s řadou vzácných rostlin.

Mohyly svatého Bartoloměje

Tam, kde v Polabí nenajdeme přírodní kopce, vyhledávané pro stavbu svatyní, si je naši předkové dokázali vytvořit uměle.



V Mochově u Čelákovice (na snímku) a také v Třebosici u Kouřimi najdeme středověké kostely na uměle nasypáných návrších. V obou případech jsou zasvěcené svatému Bartoloměji. Podle některých badatelů mohou být oba umělé kopce dokonce předkřesťanského původu, jednalo by se o kultovní mohyly. Skutečnost by mohl objasnit průzkum moderními technickými prostředky, třeba georadarem, který by odhalil případné dutiny v podzemí. Hlavně ten mochovský kopec by si podobný průzkum zaslouhoval, patřil by mezi největší mohyly v Evropě. Nevím ale, že by takovýto finančně nákladný průzkum někdo plánoval. Tajemství umělých polabských kopců tak zatím nebude prozrazeno.

Pověsti spjaté s posvátnými vrchy

Strašidla v Sadské

Pamětníci vzpomínají, že v Sadské strašilo v Jesemanech pod vinicí, Na Jordáně a také v Nymburské ulici. Legendárním strašidlem býval jistý pan Boháček, který

strašil mezi „Boháčkovým mostem“ a bažinami Opatova. Za života se prohřešil, protože sousedům přestavoval kamenné mezníky na polích, aby sám měl větší díl. A právě na někdejších polích po své smrti pravidelně strašil. Na rameni nesl kamenný mezník a do temné noci volal: „Kam ho dám? Kam ho dám?“ Vysvobodil ho prý až děda Zálabák, který mu pohotově odpověděl: „Kdes ho vzal, tam ho dej!“ A tou větou Boháčka rázem vysvobodil. Strhl se velký vítr a Boháček volal: „Děkuji ti, kmotřičku, dvě stě let čekám na ta slova!“ Silný vítr odnesl zachránce dědu Zálabáka až k Sadské a Boháček od té doby už nestraší.

Potrestaný zloděj z Bříství

Malá kaplička na kopečku u Bříství se vypínala široko do kraje, lidé sem chodívali na bohoslužby, dokud asi před 200 lety nevyhořela. Obětaví lidé ji sice obnovili, ale po čase opět lehla popelem. Pouti a bohoslužby tady už natrvalo přestaly a na svazích kopce lidé z Bříství vysázeli třesně. Traduje se, že jeden docela zámožný sedlák chtěl ušetřit a vypravil se v noci na dlaždice, které tam po kapli zbyly. Uminil si, že je škoda nechat je tam, protože v jeho stavení by mohly být k užitku. Jenže o jeho záměru se dozvěděl podobně lakotný soused a rozhodl se, že nenechavce pořádně vystraší. Když onen sedlák dojel s povozem v noci ke kapličce pro zamýšlený náklad, tu proti němu vystoupila bílá vysoká postava a vystrašila ho tak důkladně, že z toho měl smrt. Navzdory této příhodě ostatní sousedé postupem času z trosek kapličky odnesli všechno, co se odnést a zužítkovat dalo, až spadla její klenba a zdívo opadávala dodnes. Ale když se prý ke kapličce přiblíží osoba s nečestnými úmysly, čas od času se bílá postava na kopečku v ruinách může objevit.

Zlatý poklad z Oškobruhu

Zrovna to bylo na Velký pátek, když se děvečka ze žehuňského statku zatoulal vepř. Čuník pádil nejkratší cestou z vesnice do polí a luk a děvče za ním směrem k Dobšicím. Prase neohroženě přebrodilo Cidlinu a zamířilo si to na Oškobrh, ale najednou, jako by se ve svahu propadnulo do země. Děvečka uviděla ve skále

velký otvor, a třebaže měla strach, obavy z toho, jak by dostala od hospodáře vyčiněno, ji přiměly, aby vstoupila do skály. Najednou vidí, že je ve velkém sále a kolem na stěnách visí mnoho lesklé zbroje a všude spala spousta rytířů vsedě na koních. Do tváří jim neviděla, protože všichni měli spuštěná hledí. Jeden z nich se probudil a požádal ji, aby jim poklidila a vynesla hnůj. Děvečka ochotně vyhověla a všechno smetl nahnula do zástěry, tu srolovala, aby nic nevytrousila a vydala se k východu. Tam objevila i to zatoulané prasátko. A jakmile před jeskyní chtěla vysypat smetl, zjistila, že zástěra je plná zlatáků. Radostná se vypravila domů k Žehuni, kde ji už všichni dávno oplakali, protože to už byl rok, co zmizela. Teprve nyní si všichni uvědomili, že rytíři, kteří v útrobách kopce čekají, až budou české zemi ku prospěchu, ji na Velký pátek obdarovali zlatým pokladem.

Klokočový keř na Chotuci

Mladý pastýř pásal stádo ovcí na stráních chotuckého kopce právě na Pondělí velikonoční. Rostly tady nejrůznější léčivé byliny i luční kvítí. Chlapec potřeboval novou hůl k bičí, a tak se s perořízkem vydal do nedalekého křoví, tam narazil na klokočový keř. Uprostřed keře se ze země tyčily a třpytily tři zlaté pruty. Chudý pastýř s radostí vztáhl k prutům ruce, ale jakmile se jich dotkl, začaly se mu před očima ztrácet do země, až za chvíli po nich nezbylo ani památky. Vyděšený chlapec se otočil na patě a rychle hnál stádo ovcí dolů do vesnice. Tam všechno vyprávěl místním lidem, kteří mu nevěřili ani slovo. Ale nakonec se vesničané v hojném počtu vydali na kopec, protože tři pruty jim podle pasáčkova vyprávění připomínaly svatou Trojici. Žádné zlato nenašli, ale u keře se hromadně pomodlili a postupem času se na toto místo chodili modlit lidé z celého okolí. Mladý pastýř se však ze zážitku těžce rozstona. A když mu bylo už skoro na umění, slíbil, že když se uzdraví, postaví u klokočového keře sloup a na něj zavěsí obraz svaté Trojice. Chlapec se uzdravil, slib splnil a majitel křineckého panství na tomto tajemném místě později postavil kostelík zasvěcený právě svaté Trojici. (red)

HISTORIE

LID NA PODĚBRADSKU V DÁVNÝCH I NEDÁVNÝCH ČASECH

**MASOPUST
V LIDOVÉM KALENDÁŘI**

 Text: PhDr. Jana Hrabětová
Foto: Karolína Hnilíčková

Masopustem nazýváme přechodné období mezi zimou a jarem, které začíná svátkem Tří králů, a protože je vázaný na pohyblivý termín Velikonoc, je každý rok různě dlouhý – od jednoho do dvou měsíců a trvá až do „popelce“. Popeleční středa pak zahajuje čtyřicetidenní předvelikonoční půst, který proto může začínat od 4. února až do 10. března. To, že masopust od dávných dob vždy provázela bujná zábava a nevázané veselí, víme už od středověkých mravokárců a církevních reformátorů jako Štítného, Husa či Chelčického, kteří proti tomu marně brojili. Nakonec církev ustoupila a lidové radovánky přizpůsobila i svým potřebám.

Čas zabíjaček a svateb

První písemné zmínky o masopustních rejch a zábavách u nás máme ze 13. století, ale jsou mnohem staršího, ještě pohan­ského původu. Někteří badatelé je spojují s předkřesťanskými obřady na oslavu konce zimy a začátku jarních zemědělských prací, jiní hledají souvislosti se starověkými římskými Bakchanálie­mi – oslavami Bakha, boha vína a opilství. Také převlékání lidí na konci masopustu za maškary pochází nepochybně ještě z pohanských dob. Masopust se slavil mezi lidmi všech vrstev ve městech i na venkově a mnohde přizpůsobený současným poměrům a dobovému vkusu se s přestávkami slaví dodnes (na fotografiích novodobá oslava masopustu).



Při vyslovení slova masopust se nabízí představa o upuštění od konzumace masa a právě maso a všechno z něho provázelo tento čas až do masopustního úterý, do začátku předvelikonočního půstu. Teprve potom se dávalo masu „vale“, jak napovídá slovo karneval, což je složenina italských slov carne (maso) a levare (odstranit). Slavné karnevaly se tradičně konají v mnoha světových městech, ale v našich končinách bývaly tyto zábavy nesrovnatelně skrovnější. Protože masopust patří více do zimního období, býval to i na polabském venkově čas zabíjaček, vepřových hodů a nej­růz­ně­ších vesnických zábav a bálů. V té době se konalo také nejvíce

svateb. Věřilo se totiž, že sňatky uzavřené v masopustě budou šťastné a dlouho vydrží. Také v komorách se nacházela ještě hojnost zásob a masa ze zabíjaček na pořádnou svatební hostinu a na velkou výslužku. Taková svatba v masopustě v bohatých polabských rodinách se často protáhla i na několik dní. Masopust vrcholil v posledních třech dnech, o masopustní neděli, pondělí a úterý, kterým se říkalo ostatky. Přípravy na ně se konaly už od čtvrtka, kterému se přízračně říkalo „tučný“. Leckde se těsně před ním zabíje­lo a pořádná porce vepřové pečeně s knedlíkem a se zelím i hojnost ostatního jídla a pití měly dodat síly pro celý příští rok. Protože nebyla nouze ani o sádlo, hospodyně zadělaly na koblihy, šišky a „boží milosti“, kterých se pak nasmažily plné mísy.

Medvěd, baba, kůň

Vlastní masopustní zábava začínala o masopustní neděli. Z Polabí máme zprávy, že se kdysi v některých obcích pořá­da­la odpoledne ještě „dětská muzika“. To se pravidelně na rychtu nebo do jiného bohatého statku sešly děti, přinesly si s sebou buchty, placky a podobně a panímáma jim navařila dobrou bílou kávu. Obvyčejně při tom byla i muzika, která odtud navečer přešla do hospody. To už děti přenechaly místo dospělým a zůstaly „na čumen­dě“. Tancovalo se často až do rána a následujícího dne zase. Vyvrcholením masopustu bylo masopustní úterý. Na úterní odpoledne se hlavně vesničané těšili nejvíce. Po dobrém a tučném obědě, který si v ten den dopřáli i v méně majetných rodinách, se vydal masopustní průvod od stavení ke stavení. Všechny žerty byly dovoleny, a tak maškary za zvuků hlučné muziky vyšly obvyčejně od hospody, zastavovaly a přepadaly chodce, dávaly připít rosolky, za kterou vybíraly příspěvek na muziku a prováděly různé rozpustilé kousky. Pronikaly i do domů, kde měly spadeno zvláště na hospodyně a ty se pak musely vykupovat. V některých vesnicích kolem Poděbrad měl masopustní maškarní průvod svůj dávný řád. Podle starých pamětníků několik svátečně oblečených mládenců – ubytova­telů s velkými fábory – se vydalo po staveních, aby zjistili „kolik vojska může hospodář



ubytovat na nocleh“. Hned za nimi pronikali do domů drábové s dřevěnými šavlemi a za nimi muzika. Hlavní postavou průvodu býval medvěďák s pytl­em na zádech a s medvědem na zadních tlapách, kterého vedl na provaze. Medvěd měl na sobě dlouhý obrácený kožich a medvědí hlavu, stále bručel a po každém se oháněl. Někde byl medvěd-masopust celý obtočen hrachovinou, které si hospodyně trochu utrhla a dala do kukaně, aby jí dobře seděly slepice. Medvěďů i medvěďáků mohlo být v průvodu více. Dalšími důležitými maškarami byl žid a židovka. Žid měl na zádech pytel, který neustále rozvazoval a nabízel ke koupi staré hadry. Za židovku, podobně jako za cikánku, vykladačku karet, tanečnice a baletky a další ženštiny se s chutí přestrojovali rozjaření mládenci. Také čerti a kominíci nesměli v maškarním průvodu chybět proto, aby náležitě strašili či škádlili děvčata a děti. Mezi nejvděčnější maškary patřila baba, nesoucí v koši dědka nebo velké dítě. Byl to vlastně mužský, který si navlékl na horní polovinu těla bezednou nůši, na hlavu si dal papírovou škrabošku dítěte s dudlíkem, nebo vousy a starou čepici. Přes kalhoty měl navlečenou ženskou sukni a před sebou na nůši připevněnou vycpanou horní polovinu ženského těla, která připomínala shrbenou bábu, prohýbající se pod tíhou nůše. Jinou oblíbenou maškaro­u byl kůň. Dva mládenci se sehnuli, přehodili přes sebe velkou plachtu a ten přední šikovně pohyboval velkou papírovou koňskou hlavou, nasazenou na tyči. Obě masky

právě pro své naivní provedení a veselé šprýmy sklízely vždycky největší smích. Celý masopustní průvod obcházel jedno stavení za druhým, provázen vesničany, hlavně dětmi. Hospodář s hospo­dyní ho obvyčejně už vyhlíželi a po promluvách mláďenců a připití z velkého džbánu s pivem dali pak do nastaveného talíře nějaké peníze na muziku. Někte­rý z mláďenců vzal hospodyně k tanci, zatímco ostatní se vrhli po stavení, kde by co objevili. Běda když hospodyně zapomněla pečení v troubě nebo uzené v komině. Zatímco „bábě“ dávala do nůše smažené šišky a koblihy, maso nenávratně zmizelo. Trvalo obvyčejně až do samého večera, než průvod obešel vesnici a skončil zase u hospody, ze které vyšel. Tam zábava pokračovala. Přepočítaly se vybrané peníze, část patřila hudebníkům a zbytek připadl na pohoštění děvčat a na rosolku. Pak teprve nastala ta nejveselejší část večera s tancem při muzice.

Vzpomínky Ludvíka Kuby

Před dvanáctou hodinou skončila hudba a všechno rázem utichlo, protože se musel za všeobecného žalu pochovat masopust neboli Bakchus. Tím se stala vypůjčená basa, zabalená do prostěradla jako do rubáše, aby se kolem ní mohly konat „pohřební obřady“. Mládenci si pak vzali basu na ramena a vážným krokem za zvuků smutečního pochodu ji vynesli na dvůr. To všechno se muselo odbyť do půlnoci, protože pak nastala Popeleční středa a s ní čtyřicetidenní období předvelikonočního půstu, u nás dodržova­ného už od 7. století. Všichni věřící se v ten den sešli na tiché mši, aby jim kněz požehnal a na čelo udělal svčceným popelem křížek, kterým by si připomněli marnost tohoto světa a také, aby je nebolela hlava. Významný malíř, spisovatel a etnograf Ludvík Kuba, který se v Poděbradech narodil v roce 1863, si zachoval do konce svého dlouhého a plodného života živé vzpomínky na dětství a mládí, které prožil většinou na poděbradském náměstí. Tady měl totiž řadu let jeho otec zámečnickou dílnu a krám. V pamětech, vydaných v roce 1955 (tedy rok před jeho smrtí, †1956) pod názvem „Zaschlá paleta“, věnoval celou jednu kapitolu svým dětským prožit-

kům v průběhu celoročního zvykoslovného cyklu přibližně mezi lety 1870–1880. Vrátil se i do zimního času od Tří králů do konce masopustu a zanechal nám zajímavé svědectví o tom, že naši předkové i v Poděbradech těmi starými zvyky a obyčejí žili. Zde jsou jeho vzpomínky: „Podle kalendáře se i u nás začínal rok lednem a to přijdou na řadu nejprve Tří králové, které odborně, avšak nezajímavě, představovali důstojní páni kostelníci v dlouhých černých pláštích, s kaditelníci a křídou, již vlastnoručně psali lidem na dveře své monogramy a letopočet – jen tak, tak, že z toho neudě­lali funus. To nám více padli do noty kluci, kteří nedbali svého dočasného královského majestátu a výstrojem i chováním se nikterak netajili, že chtějí být králi jen pro psinu. V únoru přišel konec masopustu. Na ten jsme se opravdu těšili vším svým lidským i klukovským právem. Náladu a zvědavost v nás vzbuzovali „larvy“ (papírové škrabošky, pozn. red.), které se na nás usmívaly nebo šklebily z několika chudých obchodních výkladů od samého začátku masopustu. Visely nebo ležely tam nej­růz­ně­jší typy v nej­růz­ně­jších výrazech, v jednom však společném tónu, který by bylo lze vyjádřit otázkou: je opravdu člověk stvořen k obrazu božímu? Mezi obličejí se válely uši a nosy s vousy nebo bez nich, což dodávalo podívané potouchlé příchuti umrlčí komory, jak jsme ji znali, když jsme tam na hřbitově někdy nahlédli. Část těchto maškarních rekvizit se spotřebovala na plesech, jak jsme právě usoudili, protože jsme po jednom takovém maškarním bále, jdouce ráno do školy, našli na chodníku pomačkaný nos se zabláčeným knírem. S jinými jsme se neshledali v masopustní úterý při pouličním mumraji. Masky se smály nebo mračily, jako staří známí z hlav šprýmařů, kteří jednotlivě nebo ve skupinách konali na vlastní útraty lidumilný skutek, promě­ňující svým občanům toto slzavé údolí na krátkou chvíli v kratochvíli. O skupinách se někdy už napřed šuš­ka­lo, co která chystá, ale když se pak některá objevila, ukázal výkřik diváků, že podívaná předčila očekávání. Čiperní harlekýni s tanečnicemi, nebo průvod komediantů s muzikanty a paňáci,

bavili nezištně pohodlnější spoluobčany a spoluobčanky, buď rozložené v oknech, nebo lelkující a zevlující na ulicích. Všude vládl hlahol, smích a zpěv, pokud to hudba nepřehlušila. Nás kluky ovšem nejvíce zajímaly vojenské skupiny starodávně vyzbrojené a vystrojené. Jednou se říkalo, že to jsou gardisté z roku osmačtyřicátého. Patrontaše, šavle, medvědice, helmy – vše nej­růz­ně­jších dat a slohů. Při šatech se uplatňoval zákon, podle něhož se dlouhánovi dostalo kalhot krátkých, zakrslému dlouhých, hubenému širokých a tlustochu úzkých. Krátké kabáty nám dovo­lo­valy rozeznávat na spodkách pod patrontaši, když vojáci stáli řadou v pozoru, dva druhy výrazů: smutný na splasklých gatich, spokojený na gatich naditých. Pak se četa hnula a hned při prvním kroku se na jedné půlce nakřčily a na druhé protáhly, což se při každém kroku měnilo a gatě si podle tempa přehazoval zleva napravo a naopak úsměv či smutek. Bodré a proto i dobré bylo tohle roční veselí, památka pravěkých slavností a zvyků. Člověk někdy potřebuje uvolnit si svěrací kazajku denních zvyklostí a obrátit si život na ruby, aby jej zespodu vykartáčoval ostrým žertem a vylouhoval propocenou podšívku žiravým vtípem. Bohužel, najednou blahodárný zvyk ustal. Nepamatuji se přesně, kterého roku to bylo, ale živě si v mysli obnovuji okamžik – doslova okamžik! – kdy u nás v Poděbradech bylo karnevalu – a to opět doslova! – odzvoněno. Něco jsme my děti slyšely povídat, že už letos nebudou chodit maškary, ale úředně nám to nikdo nenahlásil, a tak jsme v kritické úterý odpoledne šmejdily po městě, zdali se někde něco neobjeví. Dlouho opravdu nebylo nic, až jsme konečně zdálky zahlédly něco záhadného hrbat se od Hráze ke kostelu. Nemýlili jsme se. Byla to maška­ra, ale jaká ubohá! Nějaký výrostek se přestrojil za medvěda. Vlastně byl jen hrozně vycpaný, že se sotva hýbal. Jinak jediným jeho vtípem bylo stále zvonění, ač v rukou nic neměl. Teprve, když jsme ho doběhly, viděly jsme, že má našitý zvonek vza­du na kalhotách, zrovna v rozkroku! Smály jsme se, jistě medvědovi k radosti. Ale ani jeho, ani naše radost neměly dlouhého trvání. Od náměstí už kvačil strážník a to hned s vytasenou šavlí. Všichni jsme se zarazili, medvěd také. Hned se chudák začal obracet. Ale trvalo mu to! Než se nadál, měl policajta na zádech. Budiž tomu policajtovi čest a chvála. Zachoval se v tak kulturně-dějinné chvíli důstojně a lidsky, nebyť toho, že před sebou hochu poháněl jako čuně. Zákon tenkrát uplatnil svoji autoritu – až na ten zvonec. Ten si nedal poroučet a medvědovi se mezi stehny stále houpal a klinkal neohroženě bez ustání. Jen se mi zdálo, že teď už neklínká tak vesele. Ale musela to být jen moje domněnka. Přece si nemohl být vědom toho, že se z veselé masopustní rolničky stal obrátkou masopustním umíráčkem.“

Jak vypadá masopust v roce 2022 se můžete přesvědčit 12. února v Nymburce.

